

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Narednine in inšerate sprejema upravnništvo v Katol. Tiskarni Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopis se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Semo-niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhajava vsak dan, izveniški nedelje in praznike ob pol 6. uri popoldne.

Štev. 145.

V Ljubljani, v soboto, 27. junija 1903.

Letnik XXXI.

Contra!

Dunaj, 25. junija.

Nemško časopisje doli od „Ostdeutsche Rundschau“ gori do vladnega „Fremdenblatt“, vse goje slavo dr. pl. Derschatta, dr. Grossu, dr. Luegerju in baronu Schweglu, ki so ta teden skovali »velenemško zvezo«. Pozabljeni so dogodki v Makedoniji, na Hrvaškem in v Srbiji, ogrska kriza je čez noč postranska stvar, svetovni dogodek je včeraj in danes zveza nemških strank v avstrijski zbornici.

Kaj heče ta »liga« in proti komu je naperjena? Na to vprašanje je vsakemu političnemu otroku odgovor na jeziku. Ta zveza štirih nemških strank ni naperjena proti vladi, ki itak izvršuje njihove sklepe, marveč proti mogoči večini iz strank na desnici. To vedo levicariji, desničarji in vlada, da brez gotove večine je mogoč le tak parlament, kakor ga imamo, ki mnogo kriči a ničesa ne stori.

Torej so nemške stranke s svojo najnovejšo »zvezo« skušale ustvariti jez, ki naj bi zadrževal takozvano, namišljeno slovansko povodenj, katere ni, ker že vlada skrbi, da slovanska drevesa ne rasto v nebesa.

Preprečiti hočejo dalje vse poskuse, ki merijo na to, da se združijo stranke na desnici, ki morejo po svojem številu tvoriti večino v zbornici. Povod je bila češka triurna obstrukcija, katera je bila vsled neuspešnih pogajanj neizogibna. Delati hočejo v zbornici ter varovati nemško narodnost, ki je baje v strašni nevarnosti. In to so včeraj naglašali z vsem prepričanjem voditelji najnovejše nemške kvadrige, dr. pl. Derschatta v imenu nemške ljudske stranke, dr. Funke v imenu nemške napredne stranke, baron Schwegel v imenu ustavovernega veleposestva in v imenu antiaemistov dr. Lueger.

Že imena teh štirih govornikov pričajo, v koliki nevarnosti so Nemci na Stajerskem, Češkem, Kranjskem in v cesarski prestolnici. Baron Schwegel je v svoji idealni mla-

dosti koval slovenske pesmi, dr. Funke je v mladostnih letih čital slovensko slovnico, kar mi je v svoji prijaznosti pravil te dni, in oče dr. pl. Derschatta je bil čvrst hrvaški častnik. Dr. Lueger pa se je v zadnjem trenutku odločil, da vpreže svoj klub v kvadrigo. Sicer pa so to postranske stvari, ker mož zrelih let si po skušnjah utrdi svoje prepričanje ter določi program. Spominjamo pa se, da je pred kakimi 12 leti slovenski starosta g. Svetec v kranjskem dež. zboru baronu Schweglu izpraševal narodno vest, in da je tedaj gospod baron Schwegel z medklici odgovarjal, da ni Nemec, marveč le Kranjec, ki želi, da se slovenski narod reši z nemškim svetovnim jezikom iz gospodarske osamelosti.

Napisal sem že na stotine poročil iz državne zbornice, a se ožje nikdar bavil z ekselencem g. baronom Schweglom, to so storili drugi na moj račun. A na tem mestu izpovem javno, da me je speklo do dna srca, ko sem danes čital v »N. Fr. Pr.« navdušeni govor g. barona Schwegla o kvadrigi. In to mi je pritisnilo danes pero v roke.

Gospod baron Schwegel govori v imenu Nemcev za zatirani nemški narod v Avstriji.

Ali že res solnce pleše okoli zemlje in se luna vrti okoli Marta? Kdo jemlje nemško prepričanje onim 54 graščakom, ki so g. barona volili v drž. zbor? Ali se le enemu Kočevcu na Kranjskem skrivni nemški las? Ali so res Nemci v Ljubljani že v strahu za življenje in imetje, kakor je ekselencem baron Schwegel naglašal v svoji interpelaciji? Ali se morda v Gorjah poslovenjujejo nemški šolarji?

Da, ekselencem g. baron Schwegel je govoril v imenu ustavovernega veleposestva. Ali pa ni mogel isto povedati ekselencem dr. Baernreither ali ekselencem grof Stürgkh, ki sta vendar pristna Nemca in tudi voditelja ustavovernega veleposestva?

Kaj pa določa, velemožni gospodje, ustava, ki so jo skovali Vaši predniki in katero imate vedno na jeziku? Kaj govori znani § 19 v drž. tem. zakonu,

katerega ne poznate? Ali ne pravi ta paragraf, da so vsi narodi enakovpravni in da ima vsak narod nekršljivo pravico, da brani in goji svojo narodnost in jezik? Ali imajo morda Slovenci, Hrvatje in Čehi svinjske in telečje jezike, da jih bodo pojužinali v nemški kvadrigi?

Ne, slavna gospoda, Vi delate račun brez krčmarja. Se imate moč in oblast v rokah, toda ako hočete, da se zboljšajo parlamentarne razmere, da ljudski poslanci niso le komedijanti in komisijonarji, ako hočete, da naša država ne zgubi vsega ugleda pred vnanjim svetom in da se utrdi in ojači ustavno življenje, kar je tudi naša gorka želja, — potem ne razobešajte novih Gesslerjevih klobukov ob vratih v zbornico. Pravico in dolžnost imajo nemški poslanci, da branijo tudi narodne koristi svojih volivcev, ako so v nevarnosti. A v tem slučaju, v sedanjih razmerah je ravno narobe resnica, ker nemškemu narodu preti le gospodarska škoda, toda vled krivde nekaterih nemških kričačev in vladoželjnosti nekaterih rojenih ministrov, ki pa še niso bili ministri. To je istina, vse drugo je pogret ričet.

Toda naj imajo veselje gospodje. Saj je že v naravi nemškega rodu, da vstanove društvo, ako so le trije skupaj, in da kriče vsi nemški listi, ako n. pr. Čeh v Ustju gori stopi nemškemu židu na kurje oko.

Kaj je sedaj dolžnost slovanskih strank z ozirom na to dejstvo? Odgovor je: Contra! Dolžnost je čeških, jugoslovanskih, poljskih in rusinskih poslancev, da se združijo v ožjo zvezo in branijo svoje postojanke, kijih že izpodjeda nemško valovje. Ta slovanska liga ne bi smela imeti agresivnega značaja in namena, marveč le defenzivni. Pripravljeni bi morali biti za obrambo proti vsem nameram in nakanam.

Štiri nemške stranke v kvadrigi štejejo 138 mož; ako jim prištejemo še 4 nemške

agrarce, 13 divjakov in 16 Vsenemcev, so močni 170 mož.

Slovanskih poslancev pa je skupaj v raznih klubih 171; ako prištejemo še 17 članov češkega veleposestva, bi bila slovanska desnica močna 188 mož. Odločevali bi torej Rumuni, Italijani, soc. demokratje in moravska troperečna deteljica.

Ker pa rumunski poslanci v narodnih vprašanjih glasujejo skoraj vedno z desnico, istotako tudi soc. demokratje, Italijani pa z levico, odločeval bi konečno le katoliški centum, kar se je zadnja leta tudi večkrat zgodilo.

Mi ne kličemo na boj, ker v parlamentu ne iščemo družega, nego ljudskih pravic, varstvo delavskim stanovom, posameznim manjšim narodom ter — in to naj si nemški gospodje dobro zapomnijo — reda in miru v državi. Dovolj je prepira in razdora, preveč sovražstva in nevolje.

Salus rei publicae suprema lex esto, ne pa Gesslerjevi klobuki za politične vrabce.

Hrvaška brez Heder-varyja. — Kaj sedaj?

Dva meseca je hrvaška kraljevina v nemirih. Ti nemiri so ponekod pravi kmečki punt in nič več ne demonstracije. Odkrito povemo, da nam je v srce žal neštevilnih žrtev. Mnogo je teklo krvi, še več pa bo žrtev po ječah. Ali te borbe za pravo po svoji naravi sicer miroljubnih Hrvatov nam vzbujajo globoko in bratsko sočustvo.

Ban grof Khuen, pacifikator Hrvaške, je padel. Dvignili so ga sicer na ministerski stolec v Budimpešti, ali dvoma ni, da je ta njegova promocija le izhod iz zadrege, v katero je bil odločni in impozantni odpor hrvaškega naroda spraval »varalico« na banškem stolu in mažarske oblastnike v Budimpešti. Neposredni objekt, zoper kateri se je dvignila vsa zavestna in patriotska Hrvaška, je odpravljen s svojega mesta.

Nočemo se varati, niti Hrvate nočemo

LISTEK.

Pobožne želje.

Groza, groza! Na Srbskem pomorili so kar celo kraljevsko rodovino, na Ogrskem kradejo že poštni vozniki državne denarje, na Kranjskem pa prirejajo — društva tombole. Grozno! Groza nad takimi hudodelstvi zlezla je našim liberalcem v mozeg in prilezla na dan v »Slov. Narodu« in kar v posebnem članku. Kaj grozovito se bere ta članek, kaj grozovito!

Toda tudi zelo ganljivo je branje omejenega članka, ganljivo do solz. Mili, iz globokine vznemirjenega liberalnega srca prihajajoči glasovi čujejo se iz članka, stoki po policiji. Kvadratura kroga iznašli so v tem članku liberalci. Dosedaj so se zamažali, da dobe sredstvo, s katerim se jim bode mogoče obdržati na površju. Sedaj so to sredstvo našli, in to sredstvo se imenuje: policija. Krepak dih prostosti veje iz tega članka bralcu nasproti, svobode dih prečisti. Policija, tvoja roka naj brani liberalizem na Kranjskem, to je želja njegovih pristašev.

Liberalni dnevnik piše v navedenem članku takole:

»Kdor bi mislil, da so naši zakoni in policijski predpisi samo neveljavni proti ško-

fom in cerkvenim prelatom, bi se zelo motil; neveljavni so ti predpisi tudi nasproti čisto navadnim vzgojiteljem našega dobrega ljudstva ...

Takozvana katoliška izobraževalna društva, ki rastejo sedaj po deželi, kakor gebe po dežju, pa napravljajo javne tombole na raznih krajih, ne da bi prosila za uradno dovolitev in ne da bi se naša politična gospoda nad tem spodtikala ...

In kaj pravi k temu finančna oblast? Ali se ta ne zanima več za javne tombole? Ali to prav nič ne zanimajo lepe kronice, ki se stekejo v žepe nekaterih špekulantov.

Kako lepo, idealno lepo se sliši iz liberalnih ust klic po policijskih predpisih! »Vsi predpisi so lepi, — čez policijske jih pa ni«, to naj bode odslej liberalna himna.

Videti je torej, da liberalci niso tako silni nasprotniki češčenja svetnikov, kajti oni, kakor je iz navedenega članka razvidno, zelo spoštujejo — sveto hermandad. Res jim vsi svetniki niso mari, ali sveta hermandad, ta naj jim pomaga.

Predpisi so potrebni, tudi policijski, da se ohrani red, to je res. Ali da je liberalizem, kateri je uže pred letom 1848. tako rohnol proti policiji, od leta 1848. jo tako neprestano napadal po svojih listih, sedaj prišel na idejo, da naj ga brani in ščiti policija, to mora vzbuditi v človeku veselost.

Ako bi liberalci dobili kedaj popolnoma vajeti v roke, potem naj kar vse postave odpravijo in izdajo celo vrsto policijskih predpisov. Potem bi prišli lepi časi za liberalce. Proti liberalizmu pisati ali govoriti bi bilo seveda strogo prepovedano. Liberalec, kateri premišljuje to od liberalcev tako zaželjeno dobo, reči mora s Prešernovim pisarjem: »Slovenci bodo brali bukve čiste, — Ak' nas ne hval'jo, naj me vzame zlodil.« Takrat bi se brala in slišala samo hvala liberalizmu, kedor bi ga grajal, temu bi že navili uro s — policijskimi predpisi.

Klevetnikom liberalcev pa, kateri vedno trdijo, da liberalci niso pobožni, priporočamo ta zanimivi liber. članek v posebno premišljevanje. Videli bodejo iz njega, da imajo liberalci brez dvoma nekaj pobožnega, namreč — pobožne želje.

Obisk v starem belgraj-skem konaku.

Te dni so ogledali razni časnikarji belgrajski konak. O tem poročajo poročevalci »N. Fr. Presse« svojemu listu:

V četrtek ob 1 uri 5 minut, 65 minut po polnoči, sta planila srbski kralj in kraljica s svojih ležišč, vzbujena vsled eksplozije dinamitnih patron, udarcev

sekir in strelav iz samokresov. Vse ure v konaku nadaljujejo mirno svoj enakomerni tik-tak, kot bi bilo vse v najlepšem redu. Samo majhna urica v rokoko slogu, ki stoji v briljantnem okviru na posteljni omariči kraljičini, se je ustavila v oni krvavi noči in je še zdaj vsa pokvarjena. Kraljica jo je vrgla na tla, ko je planila s postelje, in od tedaj se kazalci niso premaknili nič več. Tako nam služi ta ura, ki je nekdaj preganjala čas Ludviku v senčnatem gradiču v Fontainebleau, kot zgodovinska priča, ki nam natanko kaže čas, ko sta se začela boriti s smrtjo Aleksander in Draga. Več kot slučaj je, kar se pripoveduje dalje o Dragi, da je ravno, predno je zaspala, brala francosko knjigo z naslovom »Une Trahison« (»Veleizdajstvo«). Ko je prebirala to knjigo, se je že plazilo izdajstvo okrog gradu, se je že bližalo njenim sobanam!

Ob 11. uri dopoldne dne 17. t. m. so se odprli prvokrat prostori starega konaka navzočim časnikarjem. Dotlej se ni posrečilo nikomur priti v konak, odkar je odšla uradna komisija iz njega. Celotno 17. t. m. so dobili časnikarji le vsled silnih prošenj dovoljenje za vstop.

Steklena streha, bogato okovana, varuje uhod pred dežjem. Nekaj stopnic vodi v dolgo vežo, kjer je na levi soba za adjutanta. Opravljena je čisto preprosto z usnja-

slika njegova, ko je bil še deček, kjer se zlasti vidi njegova podobnost z materjo Natalijo, nad vrati je oljnata slika Milana v uniformi njegovega avstrijskega polka, s trakom Štefanovega reda na vojaški suknji. V tej sobici je majhna omarica za knjige in polno lepotičja vsake vrste. Temen, izmit madež na tleh kaže razločno oni prostor, kjer je padel Lazar Petrović. Največjo pozornost obrača nase alegorična slika: Aleksandra vodi angelj v višavo. Spodaj na zemlji kleči srbsko ljudstvo, zatopljeno v molitev. Med ljudstvom kleči duhovnik pred lesenim križem. Še ena vrata, in pridemo v spalnico kraljeve dvojice. V prijaznem prostoru, kamor pada svetloba skozi visoko dvojno okno, nas moti groza in strah ki sta nas objela, ko smo prestopili prag kraljeve spalnice. Tapeta z belimi cveticami zakriva stene, in take barve je cela kvadratična soba. Nad posteljo je baldahin, v katerem je polno vezenih svetniških podob. Tudi ostala oprava je okrašena s podobami svetnikov, celo naslonjalo pri postelji. Na posteljnih omaricah, ki imajo ploščice iz rožnardečega mramorja, stojijo podobe svetnikov, na omarici kralja so majčkine fotografije Drage v srebrnih okvirčkih, na kraljičini pa z briljanti okrašena ura v rokoko slogu, ki kaže 1 uro 5 minut, ravno oni trenutek, ko sta kralj in kraljica

Tarife pa je mogoče po razmerah uravnavati le tedaj, ako ima država vse železnice v svoji lasti. V Avstriji pa imamo mešan sistem, ki slabi in drobi naše moči. Vsaka zasebna železnica gleda le na svojo korist, a ne na splošni blagor. Tako n. pr. je Avstrija za Trst žrtvovala mnogo mnogo milijonov, in vendar trgovina v Trstu peša. Glavni vzrok so zasebne železnice, ki s svojimi tarifi pospešujejo promet via Hamburg, oziroma via Reka. Dokler vlada ne podpravi večjih zasebnih železnic, tako dolgo ne more uravnati tarifov, ki bi ustrezali avstrijski produkciji. Refakcije zasebnih železnic so tudi eden vzrok, da ne napreduje avstrijska industrija.

V tem oziru pridejo v prvi vrsti one zasebne železnice v poštev, ki nas vežejo z Ogrsko. To so: Družba državnih železnic, Košice-Oderberg in južna železnica.

Dne 1. jan. 1855 je država prodala za 200 milijonov frankov avstrijsko državno železnico konsorciju Eskeles in Sina, in sicer na 90 let. L. 1891 pa je ogrska vlada brez ozira na avstrijsko vlado podprala ogrsko prago to železnice. Ob onem si je ogrska vlada pridobila še tarifno oblast na avstrijskih progah Bruck Dunaj in Marchegg-Dunaj. (Konec prih.)

Hedervaryjeva vlada sestavljena.

Bivši hrvatski ban Khuen Hedervary je včeraj v primeroma zelo kratkem času rešil svojo nalogo, ker si je prejšnji teden z različnimi koncesijami temeljito pripravil pot. Zbral je okolu sebe razum Szella, Fejervarya, Csecha in Szechenyja člani bivšega Szellovega kabineta. Novi, po Košutovi milosti sestavljeni kabinet je torej sledeči: Grof Khuen Hedervary predsedstvo in notranje zadeve, dosednji finančni minister Lukacs finance, dosednji naučni minister Wlassics nauk, poljedelski minister je ostal Daranyi, pravosodni dr. Ploss, trgovinski Lang; nov minister za Hrvatsko Tomažič. Nova sta tudi domobranski minister Kolosvary ter minister za latere grof Festetics. — Nova vlada se danes poda na Dunaj, da položi prisego v cesarjeve roke, prihodnji torek se pa predstavi zbornici.

Glasovi o zmagi Košutovcev.

Z dogodki, ki so se ta teden pojavljali v ogrski prestolnici, se po pravici peša vsa avstrijska javnost, ker jim z ozirom na njihov pomen in veliko važnost ni zlahka najti primere v parlamentarni zgodovini naše monarhije. Sin Ludvika Košuta je, kakor piše dunajski »Zeitz«, z odobrenjem krone postal merodajni državnik v obeh polovicah naše monarhije, program Košutove stranke sprejema nova ogrska vlada proti volji večine ogrskega parlamenta. Vprašanje, o katerem se deslejško ni smelo razpravljati, je zmagala ekstremna stranka nad vlado in tričetrtinsko večino. In čemu, vprašuje dalje imenovani list, je bilo treba vreči kabinet, ki mu doma ni skoro nihče nasprotoval? Kar sta učinila Košut in Hedervary, to bi bil izvel lahko tudi Szell sam.

preplašena planila s postelje, in ko je ura padla na tla in se ustavila. Široka dvojna postelja kot vsa oprava je izdelana v slogu Ludvika VI. Perila ni nič na postelji. Vidijo se same žimnice, na katerih leži jelenja koža.

Pisalna miza kraljičina stoji ob steni na desni strani postelje. Na nji leži roman »Une trahison« (»Veleizdajstvo«) in neprebrani roman »Isaac lequedem« od Dumasa, pisemski papir, nekaj razglednic, takozvanih umetniških fotografij, preprosta usnjata mapa in nekaj zapisnikov (notesov). Miza je čisto polna, na enem oglu je celo neka igrača takozvani orchestrion (instrument, ki posnema cel orkester). Na toaletni mizici Drage stoji ogledalo, obrobjeno z duhtecimi čipkami, škarje za vihanje las, samovar, ogledalo za lase, tase za lišp, blazinice za igle, etui za klobučne igle, priprave za za parfimiranje, steklena skledica za dišeča mazila, vse v lepem redu.

Steklena vrata in tudi navadna vrata vodijo v vogale, kjer se je dokončala krvava drama. Prostor je že tako tesen; še tesnejši je, ker je tu polno omar za garderobo, ki segajo do stropa, tu je tudi mnogo kovčgov za potovanje, sploh vse potrebščine za potovanje, blagajna, nedostopna ognju in knjige. Nekoliko diši po parfumu, ki ima skoraj gotovo namen, da nekoliko prikriva sledi groznega umora. Na železnih klinih visi jutranja oprava kraljice, bel plašč, ki se rabi pri friziranju, pas, modra bela obleka za zjutraj in rdeča nočna suknja s čipkami, rmen in moder spodnji jopič z belimi čipkami.

Pred tednom dni se je še šel na vsako zahtevno opozicijskih poslancev stereotipni odgovor: niti za las ne odstopimo od naših predlog. Khuen Hedervary pa sme vreči vse to mejo staro šaro in na celi črti kapitulirati pred Košutovci. Da še več; opozicija je dosegla celo koncesije, o katerih se ji za Szellove vlade niti sanjalo ni: vojna uprava dobi le toliko novincev, koliko jih dovolijo Košut, in le takrat, kadar je to njemu všeč. Seveda se bo prej ali slej bridko maščeval ta nenaraven preobrat in morda ni daleč čas, ko se pokaže, da so se silno varali oni, ki so menili, da jim privede ban Ogr na vrhovi, kot je privedel Ogr na neposlušne Hrvate. Karakteristični so tudi stavki, s katerimi izraža svoje začudenje nad tem dogodkom dunajski »Reichspost«. »Ker ni hotela gora k proročju, je šel prorok k nji«, in videli smo »leva« v domu malega sina »velikega« očeta, v domu Ferencza Košuta. Ta najzmožnejša prikazen v budimpeštanski zbornici gre v sprejeto kot zmagovavec na Kapitol, njegov zmagoslavni voz pa vleče v potu svojega obraza grof Karol Khuen. Ali ni mogel tega izvesti tudi Szell?... Za opozicijske stranke velja odtlej to-le tolažljivo geslo: »Razbijaj in obstruiraj, in dosegel boš vse!« Morda obvelja ta formula tudi za Hrvatsko. Tam živi cesarju zvesti narod. Imel je in ima še mnogo opravičenih želja. Toda mož, ki je našel pot v Košutov dom, je imel na te želje le en odgovor: preki sod!

Citirajmo le še nekaj stavkov iz včerajšnje »Informacije«. 24. junij je nesrečni dan prve vrste za našo monarhijo. Dne 24. junija 1859 je podlegla naša armada pri Solferinu, dne 24. junija je pa kapitulirala država pred slabo maskirano ogrsko revolucijo. Boj z obstrukcijo se je bil cele meseca, armada so brez varstva izročili parlamentarni zabavi, vsa dežela je stremoglavljena v exlex, politična javnost podivjana, ogrski parlament demoraliziran do skrajnosti, in vendar brezpogojna kapitulacija in niti drobtine ni za — »havbice«, tako politiko razumi, kdor moreš. In ko bi si bili za to drago odkupnino zagotovili vsaj mir! V jeseni pridejo na vrsto »narodne« zahteve, dovolili bodo tudi to, z vojnim zakonom bo zabiti madjarski klin v skupno armado, in ne bo več daleč čas, ko nam od skupne monarhije ostane le še skupni vladar!

S tem je pač najboljša označen dalekosežni pomen Khuenove kapitulacije.

Po volitvah v Nemčiji.

Z zadnjimi ožimi volitvami v nemški državni zbor je končan veliki volivni boj, ki se menda še ni bil nikdar s toliko srditostjo od strani nasprotnikov katoliške cerkve, kakor letos. Prvi in zadnji cilj vseh strank je bil popoln poraz katoliškega centra; od rudečega socialista, zastarelega liberalca, zagrizenega protestanta pa tje doli do zadnjega bauerbundovca, vse se je zagrozilo proti katoliškemu, res ljudskemu centru. Toda koliko razočaranje! Sicer še

Troje oken je obrnjenih na vrt, srednje je zastavljeno z omaro. Nad desnim oknom je preproga. Levo okno je zaprto z veternicami, tako da celo opoldne težko dobe solčni žarki vhod v spalnico. V levi v kotu sta se zgrudila kralj in kraljica smrtno ranjena na tla. Skozi to okno so vrgli njuni trupli na vrt. Sledov tega grozovitega dejanja ni nikjer več. V kotu je razprostrta po tleh preproga. Dva preprosta, velika kovčega stojita tu, ki sta bila bržkone šele zdaj postavljena sem. Le osmota, na pol sežgana vrata ene omare za garderobo pričajo, da se je moralo zgoditi tu nekaj posebnega. Zarotniki so bržkone preblizu hodili s svečami.

Za spalnico je kopališče in umivalnica za kralja; na mizi so potrebščine za umivanje na potovanju in poleg teh razglednice, dalje knjiga: »La bible et les déconvertis modernes« od Vigouroux-a, in spisi Carmen Sylve, rumunske kraljice — pesnice. Takoj zraven teh prostorov je sobica za sveže perilo. Na stolu visi ravnokar osnažena uniformna suknja.

Od tod se pride zopet v obednico in iz obednice v dvorano. In ko se oddahnemo zopet na vrtu pod starimi kostanji in lipami v kojih vrhovi cvrči in gostoli na stotine ptic, se nam zdi, da nismo bili v kraljevi palači, ampak da smo si ogledali muzej, ki nam je ohranil spomin na neki strašni dogodek, ki pa se je zgodil že pred davnim časom.

niso znani vspehi volivne borbe zadnjega četrtka na celi črti, vendar se more že sedaj trdit, da je centrum izgubil v najslabšem slučaju le 6 mandatov, in še od teh tri na Poljake, ki jih edino le narodnost loči od centrovega programa. Ako bi torej centrum podlegel v vseh še ostalih volivnih okrajih, so dobili zagrizani njegovi nasprotniki le bore tri mandate v škodo centru, vse drugo si je pa ohranil in sijajno utrdil. Cela Bavarska, vsa južna Nemčija in vsi katoliški okrajji v severnem delu države so sijajno pokazali, da se ne odrekajo za nobeno ceno lepemu katoliškemu geslu: za resnico, pravo svobodo in pravico! Naravnost krasne vspehe je pa dosegel centrum posebno v onih okrajih, na katere so z vso gotovostjo računali združeni njegovi nasprotniki. Ker nam še niso znane številke iz zadnje ožje volitve, navajamo v dokaz nekaj števil iz glavnega volivnega boja. — Pri liberalcih in bauerbundovcih za centrum že davno za izgubljenega proglašeni volivni okraj Aichach je z nad 11.000 glasovi izvolil centrovega kandidata Becka, nasprotnik pa je dobil le bori 4500 glasov; v okraju Regensburg je protestantska »kmečka zveza« vprizorila proti centru in posebno proti katol. duhovščini tako divjo gonjo, da so celo centrovci somišljeniki jeli zdvajati nad njegovim vspehom, in rezultat: centrum 10.406, nasprotnik pa le 3161 glasov! Takih sijajnih vzgledov bi našli lahko še celo vrsto.

Se zanimivejša pa se nam pokaže slika, če pogledamo centrov napredek v primeri z zadnjimi volitvami v letu 1898. V skoro docela protestantskem volivnem okraju Dinkelsbühl je dobil centrum zadnjič 200, beridvesto glasov, letos pa 3200; v drugem monakovskem okraju so se pomnožili centrovci glasovi za 3900, v Bambergu za 4000, v Würzburgu za 3400, v Ambergu in Forchheimu za 4000 glasov. — Na Badenskem je bilo za centrove kandidate oddanih letos 134.045 glasov ali za 36.482 več kot pri zadnjih volitvah, v celem Porenju so pa napredovali za 104.400 glasov, in v celem tem ozemlju ni ne enega okraja, kjer bi bili napredovali za manj kot 600 glasov. — Po številu mandatov je centrum res nekoliko nazadoval, nasprotno pa silno napredoval po razmerju glasov in ta pridobitev je veliko večje važnosti, kakor pa par mandatov, s katerimi so se le mimogrede okoristili nasprotniki.

Vse drugačna je pa seve slika iz protestantskih volivnih okrajev. Tu je z malo izjemo na celi črti zmagovala socialna demokracija. To se vidi posebno na Saškem, kjer je razum kraljeve rodbine vse protestantsko; socialna demokracija si je razum enega osvojila vseh 24 mandatov v tej deželi. Prazni, mrzli protestantizem in puhli liberalizem ne vlečeta več. Ljudstvo se probuja in kjer ne najde boljšega, se oklene socialne demokracije; nezadovoljnost proti vladajočim razmeram je pomnožila število socialističnih glasov. In tu je ravno največja in najznačilnejša razlika med katoliškim centrom in soc. demokracijo: za prvim stoji prepričano zavedno katoliško ljudstvo, za soc. dem. so pa šli sedaj v boj nezadovoljni elementi najrazličnejših strank, ki se pa takoj jutri nagnejo na drugo stran, če se jim nudi njihovi nezadovoljnosti kaj primernejšega.

Z žilavostjo centra je moči primerjati edino le Poljake. Ti so se držali tako junaško, da si niso ohranili le dosedanjega posestnega stanja, marveč pridobili celo tri nove mandate. Zatirani poljski narod bo v novem nemškem državnem zboru zastopalo 17 njegovih mož. Zmaga Poljakov je v mnogih ozirih sijajnejša nego ona soc. demokracije, posebno pa še radi tega, ker jim je poleg vseh drugih strank metala polena pod noge tudi vlada ter jim delala vse mogoče zapreke.

Francoski katoliki in sedanji položaj.

Po vsej Franciji se bje sedaj silovit boj proti katoliški cerkvi in njenim napravam in zdi se, da bo huti sovrag kmalu dovršil svoj prvi cilj. Redovi so do malega že vsi zatrti, prepovedani so cerkveni ohodi in celo v notranosti cerkva si Combesovi menihozrci prilastujejo že skoro vse pravice. In kaj store napram tej gonji vodivni francoski katoliški krogi? Na to sila važno vprašanje odgovarja v daljšem članku »Köln. Volkszeitg.« mej drugim tudi to-le:

Přitožujejo se nad preganjanjem po ministertvu Combesovem, kar je čisto prav. Tudi mnogo denarja žrtvujejo za preganjanje družbe, kar je priznanja vredno. Toda, da bi skupno in odločno z določenim ciljem stopali v obrambo, o tem jedva razmišljajo. Kar predlagajo v zaščito, je vse večinoma brez pravega načrta, in ne dovede nikdar do zadovoljivega konca; nikjer ni začetkov politične organizacije francoskih katolikov, ki edina more pomagati v boju na parlamentarnih tleh. — Francoski katoliki se morajo politično organizirati, ako hočejo trajno braniti pravno

stališče katoliške cerkve na Francoskem in versko svobodo. Začetni morajo biti boj z orožjem, kot ga zahtevajo: z družbi in zadrugami, s političnim časopisjem in s volitvenicami. Zlasti se ne sme prezirati političnega časopisa. A kako so Francozi na slabem v tem oziru! Vse polno osobito cerkvenih listov, a občuteni nedostatek političnih časnikov, ki bi znali uplivati v veliki meri na javno mnenje, kolikor se ga dela izven cerkvenih krogov.

Odkar je Louis Veuillot uredoval »Univers«, nimajo Francozi pravzaprav nijednega katoliškega časnika, ki bi bil res upliven in razširjen po vsej Franciji. Zadovoljajo se že s tem, če tu pa tam kak veliki list zagovarja katoličanstvo ali se mu vsaj ne protivi, kot je to delal »Figaro« pod uredništvom Cornely-ja; žal, da je ta svoje duhovito in ostro pero dal prekmalu na razpolago nekemu liberalnemu časniku. — Francoski katoliki morajo osnovati svojo parlamentarno skupino, ki pa ne bo smela uganjati le cerkvene politike, nego bo morala delovati na vseh poljih državnega življenja, če bo hotela z uspehom zastopati vse upravičene cerkvene zahteve. Imeti bode morala političen in zlasti socialno političen program, ki je lahko očitno samo splošno, ki pa mora po praktičnem delovanju dobiti svojo lahko umevno vsebino. Zakaj ne bi taka skupina n. pr. prva nasvetovala napravo pravih davčnih zakonov na Francoskem, s čimer bi namah pridobila zase vse širše ljudske kroge? In na socialnem ali družabnem polju sploh je treba toliko poprav in je toliko upravičenih pritožb, o katerih se je najlažje sporazumeti na podlagi katoliških načel in krščanskega svetovnega naziranja.

Le na ta način, meni imenovani list, bodo pomnožili vrste svojih somišljenikov in si ustvarili armado, ki bo lahko kjubovala vsem viharjem od framasonsko židovske strani.

Iz brzojavk.

Državni zbor odgođen. Predsednikoma obeh zbornic je včeraj došlo obvestilo ministerskega predsednika Koerberja, da je državni zbor z dnem 25. t. m. odgođen. — Nemiri povodom volitev v Nemčiji. V Offenbachu, kjer je proti liberalcu Beckerju zmagal soc. demokrat Ulrich, je prišlo do silno resnih nemirov. V splošnem pretepu je dobil Becker silen udarec s palico po glavi in so ga morali s policijskim varstvom odvesti. Aretiranih je bilo več oseb. — V Zabrcih blizu Vratislave se je vnel boj s policijo in orožniki, ki so bili napadeni s kamenjem. Orožniki so morali rabiti orožje. Aretirali so 40 oseb. — Zanardellijeva vlada dobila zaupnico. V včerajšnji, silno viharji seji italijanske zbornice, v kateri so proti vladi nastopali soc. dem., je vlada z 257 glasovi 171 dobila zaupnico. Nato se je pričela razprava o budžetnem provizoriju. — Nova zmaga Košutovcev. Vladi umakneta predloga o zvišanju civilne liste. Zahtevali bota le toliko, da se stroški za častno telesno stražo cesarjevo pokriva iz vojnega proračuna. To je bila tudi ena zahtev Košutovcev. — Avtorizacija ženskih redov. Zbornica je včeraj pričela razpravo o prošnjah ženskih šolskih redov za avtorizacijo. Razprava se nadaljuje danes. — Razmerje mej Rusijo in Japonom se je znatno zboljšalo. Ruski minister Kuropatkin je bil ondi zelo prijazno sprejet in je za nekaj dni podaljšal bivanje ondi.

Jeseniske novice.

**** Rošca.** Germančki so se pa res osmešili, ko so našo Roščo predstavili v »Rosenkogel« hoteč si jo osvojiti za svojo last. Rošca se ne izpeljuje od rože, marveč od roga. Na koroški strani molé velikanske čeri in skale iz gore, ki so videti kot rogovi, zato so imenovali goro »Rošca«. Sedanj Germani pa mislijo, da rastejo same rožice po Rošci, in da je dobila od rož svoje ime. Slovenska imena padijo, da so nekoliko podobna prvotnim, menda zato, da bi lože očitali Slovincem, češ, da so oni nemška imena po svoje popačili, torej iz nemškega »Rosenkogel« so Slovinci naredili »Rošco«. Za počit! Primerjaj samo še Rbno = Reifen, Koritno = Koreiten, pa glej, da ne — počit!

**** Kopita pobral** pa v Ameriko potegnil jo je pek Vodnik na Savi. Kar noč ga vzele. V domovini je pustil ženo in — kup dolgog. Bo že plačal menda, kadar kaj zasluži v Ameriki. Prišlo mi je gredoč na misel, kaj je rekel odličen Slovenec, ki biva že več let v Ameriki. Rekel je: »V Ameriki se zbira gnoj Evrope«. Ko bi bilo to res, potem bi si prav lahko razlagali, zakaj Amerikanci sebe tako cenijo in se trkajo na prsi: »Mi smo mi!« Zakaj prezirajo vse, kar ni amerikansko. Lumpje so vedno — najboljši ljudje.

Ponesređil se je v tunelu dne 22. junija delavec Badašek. Bil je ravno pripogojen, pa se utrga zemlja in mu pade na hrbet ter polomi hrbtenico. Prenesli so ga v bolnišnico na Hrušici. — Drugi dan pa je nekemu delavcu Mažarju zdrobilo v tunelu dva prsta na nogi.

Mrtvega našli so 22 let starega Macedonca dne 19. junija v baraki na Hrušici. Ljudje si šepetajo, da se je ponesređil v tunelu, a konstatirano je, da je umrl za pljučnim edemom vsled splošne stoltelosti. Kaj zanimiv slučaj, da suh človek umrje za splošno stoltelostjo.

Most za novo železnico so začeli zidati pri Hrušici že dni. Sproti ga zasipajo in delajo nasip za železnični tir.

Največja železniška postaja na Kranjskem bodo Jesenice. Iz Ljubljane gre železnica na 4 strani, v Jesenice pa pojde na 5 strani, namreč: 1. Trbiž, 2. Ljubljana, 3. Beljak skozi tunel po svojem tiru, 4. Celovec skozi tunel po svojem tiru, 5. Gorica — Trst. Vpraša se le, kdaj? V par letih. Železniška proga od Hrušice do Bohinja se bo začela delati gotovo prihodnjo pomlad, če ne letošnjo jesen. Pri Hrušici so začeli že z nasipom.

Napredek v katol. delavskem društvu na Savi. V nedeljo, 21. junija je izredni občni zbor sklenil soglasno, da se spremene društvena pravila v toliko, da se bodo znanprej sprejemali v društvo mladeniči že s 14. letom in ne šele s 16., kakor do sedaj. Res pametna izprememba! Od 14. do 16. leta marsikateri mladenič zaide na napačno pot, ako nima pravega vodstva in ga je pozneje težko pridobiti za dobro stvar. Sedaj pa bodo imeli mladeniči, ki so dobre volje, že s 14. letom priložnost, odločiti se za katol. delavsko društvo, in se bodo tako ložje obvarovali pred zapeljivostjo slabih tovarišev! Stariši, ki imate toliko stare mladeniče, pa vam je mar njih blagor, skrbite zato, da bodo vaši sinovi člani katol. delavskega društva! Mlad človek mora imeti družbo, če dobre ne najde, poprime se slabe.

Kuga na Jesenicah je bila v 16. stoletju. Spomin nanjo je vsakoletna zaobljubljena procesija k Mariji na bleškem jezeru na god sv. Janeza Krstnika. Tudi letos je šlo veliko Jeseničanov na jezero, kjer je daroval zaobljubljeno mašo g. kapelan Zabret. Pod njegovim vodstvom so zapeli pevci po jezeru in na poti mnogo prelepih pesmi. Kdo ne bi privoščil delavcem, ki morajo dan na dan uživati slabi tovarniški zrak, kdo bi jim ne privoščil takega razvedrila za dušo in telo?

Ciril Metodova podružnica se snuje na Jesenicah. Bil je že skrajni čas zato. Narodni Jeseničani na noge! Pokažite, da hočete ohraniti otroke svoje veri in domovini!

Novice iz Amerike.

§ **Vse stroje,** kar so jih iznašli izza razstave v Parizu, bodo nakupili za izložbo v St. Louisu, ki bo leta 1904.

§ **Velik štrajk v Filadelfiji.** Že več dni vlada štrajk med tkalci. 90.000 delavcev je brez dela. Izmed 600 tvrdk, ki se pečajo s tkanjem, jih je 47 ugodilo delavskim zahtevam, v ostalih pa vlada splošen štrajk. V teh mlinih je zastavljenega kapitala najmanj 100 milijonov dolarjev. Izguba delavskih plač znaša vsak dan 125.000 dol. Lastniki so baje pripravljeni zapreti mline za več mesecev, rajše kakor pa se udati zahtevam štrajkovcev.

§ **Nesrečen gotovo ni, kdor za mrvo kruha se poti!** To nam izpričujejo največji bogataši, kot Vanderbilt, ki sam pravi, da je premoženje že ene same milijarde pretežko breme za enega človeka. Njega premoženje tlači in mori. Skoro z nekako zavirljivostjo blagruje svojega revnega soseda, ki komaj toliko prisluži, da preživi sebe in svojce. Zato pa si je skušal vsaj nekoliko olajšati to breme ter je daroval 250 milijonov za dobre namene. Pali-mann, tudi milijarder, pravi, da je bil naj-srečnejši takrat, ko se je boril za vsakdanji kruh. Jan Gould pravi v pismu, da je živel življenje prognanca. Imel je vsega dovolj, le zdravja najmanj! Koliko bi bil dal, da bi zamogel zatisniti oči le eno uro! Ne zavida-jmo jih, te reveže, saj: le pridne roke, pošteno srce res srečo dele!

§ **V Ameriko na obisk sorodnikov.** Dospel je v Kalumet rojak Matija Vertin, z Dobljč pri Črnomlju na Kranjskem. Gosp. Vertin je pripotoval v Ameriko, da obišče svoje sinove in sorodnike, katerih ima mnogo v Ameriki in jih že mnogo let ni videl. V Kalumetu ima tri sestre in več vnukov. V Minnesoti ima troje sinov, katerih eden Mat. Vertin po imenu mu je prišel s svojo so-progo naproti in odpotuje z njim v Minne-soto, kjer bo obiskal g. Vertin še svoje druge otroke in se nekoliko pri njih mudil, nakar se vrne zopet domov v Evropo. G. Vertin je župan z Dobljč in obče znan mož po vsem Črnomaljskem okraju.

§ **Prisiljen zakon, vzrok umora.** V Gainesville v Ameriki je 19 letna Cora Tanner znebila se svojega starega moža s

tem, da mu je dala jesti zastrupljen sla-dolež. —

§ **Najmlajši uredniki!** Najmlajše urednike ima list „Grats York News“ v Lexingtonu. Glavni urednik je devetletni dečko Browsell. Njegovi tovariši tudi ne štejejo nad 11 let. Njihovo glasilo izhaja vsak teden in ima okrog 200 naročnikov. Vsebinsa je prav primerna. „John Hurriangton je čul zadnji ponedeljek do polnoči, ker je njegova sestra povabila troje tovarišic na čaj.“ Prijatelj je daroval o Božiču Brnon-sell-u majhen tiskarski stroj, s katerim so pričeli tiskati svoje glasilo. Prostora jim je preskrbel šolski vodja. Vsak teden imajo 3 dol. dobička. Vsakemu je tudi določen primeren delokrog. Pač nadebudna mladina to onkraj „luže“!

§ **Ameriški časniki.** Pred 20 leti je prišel v Ameriko neki J. Pulitzer, rojen na Ogrskem. Tu je prevzel uredništvo lista „World“, ki se je pod njegovim vodstvom tako povzdignil, da sedaj vsak dan izhaja v 519.000 iztisih, dočim je prej izhajal le v 10.000. V 20. letih se je zanj porabil lesa za papir za celih 78.000.000 K! Kak gozd bi se kupil za tak denar! Ali Pulitzer je tudi znal pridobiti naročnikov. V svojem listu je poročal zanimivosti in najnovejše vesti iz vsega sveta, mnogokrat tudi zelo čudnih in malo vrjetnih. In to le za bori centesim! Taka cena in toliko senzacionalnih novic, to je moralo vleči. Seveda je vsled tega nastal popoln preobrat v amerikanskem časopisju. Nastalo je tekmovalstvo za hitro in točno poročanje, ceno in obširnost lista in naposled tudi v „farbariji“. In tako Ameri-kanci dandanes ne gledajo mnogo na kvali-teto, ampak le na kvantiteto. Jedina prednost mnogih ameriških listov je sedaj pač to, da iščejo najrafiniranejših pripomočkov, kako bi zabavali največje blazirance. Povsem umevno je, da nima vsebinsa, verjetnost in ton mnogih ameriških glasil nikake prave vrednosti. Od tod tudi znane „race“ iz krajev svobodnega razvitka.

Vabilo na naročbo.

S 1. julijem se pričinja nova na-ročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEČ“

velja za ljubljanske naročnike v upravnistvu:

Vse leto 20 kron.	Četrta leta . 5 kron.
Pol leta 10 „	Jeden mesec 1 K 70 h

Za pošiljanje na dom je plačati 20 h na mesec.

Po pošti pošiljan velja:

Vse leto 26 kron.	Četrta leta . 6 K 50 h
Pol leta 13 „	Jeden mesec 2 K 20 h

Plačuje se naprej.

Na naročila brez priložene naroč-aine se ne ozira.

Upravištvo „Slovenca“.

Dnevne novice.

V Ljubljani 27. junija.

Nemško združevanje in slovan.

Ob odslovljenju državnega zbora so se str-nile nemške stranke v nekako zvezo. Ta zveza ima po izjavah udeleženihih strank nam-en, varovati narodne nemške interese in stališče Nemcev v državi. Zveza hoče varo-vati koristi nemškega naroda in skrbeti za redno delo v parlamentu. — Kakor zatrjuje Bärnreither, ni ta zveza naperjena proti des-nici niti proti vladi. Kaj naj mislimo mi o ti zvezi? Pred več časa je že tožil Körber, da Nemci hočejo izrabiti vlado za se, a nu-merične večine za vlado ne dajo na razpo-lago, — ker je nimajo in ker so raztrgani v razne frakcije, ki ima vsaka svojo taktiko. Prvi namen te zveze je, ustvariti blok nem-ških strank, kot glavni faktor večine, ki je potrebuje parlament. — Nemška ljudska stranka hoče imeti vpliv na vlado, zato rallira pod svoje vodstvo nemške čete. Kot vladna stranka hoče izrabiti vpliv za to, da pre-predči vsako narodno konce-sijo Čehom ali Slovencem, in če mogoče, še kaj odtrga od tega, kar imamo. Vzlasti hoče izra-biti svoje stališče za to, da spravi na vplivna mesta v birokraciji povsod svoje ljudi in da varuje slovenske dežele kot svojo posest. In osebna vprašanja v birokraciji so na Slo-venskem eminentno narodnega značaja. V narodnem vprašanju so šle nemške stranke itak vedno vkup, zato ta zveza na stvari nič ne izpremeni. Izprememba je v tem, da nemški blok v parlamentu nastopi z večjim

vplivom, kakor dosedaj posamezne stranke. Vled tega se bo čutil nemški vpliv v per-sonalnih zadevah bolj, kakor doslej. Glavni smoter tej zvezi pa je — vsaj na strani stranke dr. Derschatte, da se obdrži nem-štvo pri vladnih jasliah; Derschatta hoče celo postati odločilni faktor pri stvaritvi večine. In za to parlamentarno večino bi radi izra-bili Poljake. Poljake hočejo namreč imeti zato, ker nemški interesi zadevajo ob polj-ske le v Sleziji, in še tu malo. Ta koalicija je naperjena proti Čehom in Slovencem. Čehom sicer ne morejo dosti, ali Slovencem bodo delali vsekako več ali manj škode. V enem oziru bo pa ta zveza za Slovence ven-dar koristna, ko mi ne bomo več apelovali kakor dosedaj zaman — na pravičnost vlade. Apelovali bomo na lastno moč, na lastno delo. Upamo, da potem iz-gine malodušnost in letargija tudi v tistih vrstah, kamor se je zadnja desetletja nase-lila. Slovenci smo še vsikdar tedaj najbolj napredovali, ko nas niso bičali, kakor se-daj, samo s palico, temveč s škorpijoni. — Vendar te nemške koalicije tudi ne smemo podcenjati. Za državno pozitivno delo ta koa-licija nima trajne vrednosti, ker spaja stranke v celoto, katere sicer loči v gospodarskem in socialnopolitičnem oziru neštevilno točk. V tej nemški koaliciji je sicer združena nem-ška buržoazija, ali koliko je razlike v gospo-darskem oziru med Schweglovo stranko plutokratije in med krščanskim socializmom Luegerjevim! V nacionalnem oziru pa ta koalicija lahko škodi in hoče škodovati Slo-vincem. Toda naš odpor v zbor-nici se bo že pokazal z vso elementarno silo in naše delo med narodom bo ravno vsled tega pritiska večje. Če smo de-lavni in odločni, se nam ni treba bati bo-dočnosti. Stališče slovenskih poslancev je v tem položaju dano: Demokratičen, socialni in politični program z vrhovno zahtevo po odpravi privilegijev in uvednjem splošne volivne pravice, in odločno zahtevo, da se Avstrija obdrži pod Habsburžani kot vsem narodom ravnopravna država. S tem pro-gramom se ustvari platforma za ralliranje zatiranih narodov, ki predstavljajo večino prebivalstva v državi! Nemško združevanje pomeni zadnji poskus, obdržati Avstrijo pod nemško prevlado, — a te slovanski narodi ne bodo priznali. Pred pikelhavbo ne upog-nemo tilnika nikdar!

Kdo se igra skrivalnice? Na Ja-kljčovo izjavo v „Slovincu“ glede re-gulacije učiteljskih plač odgovarjajo v „Na-rodu“ na dolgo in široko. Pa se res igrajo „skrivalnice“ in namreč v tem smislu, da ne odgovarjajo na to, kar se je v izjavi povdar-jalo, da niti veleposestniki niti vsil liberalni poslanci razun Hri-barja niso za zvišanje deželne naklade v svrhu regulacije plač in da se sploh za tak pred-log ne dobi večine. Zakaj pa učitelji ne apostrofirajo zaveznih liberalcev in vele-posestnikov, ki vendar tvorijo večino? Ako je Jaklič iz »bezgovega stržena narejen mo-žič« je vendar nespametno ga storiti za vse odgovornega, kar se za učiteljstvo ne stori.

Najskrajnejša nemška predrznost.

Iz narodnih krogov se nam piše: Včeraj ste poročali, da je znani nemškonacionalni zagrizenec zagrozil monterjem, ki priprav-ljajo električna svetila za Prešernovo slavnost v »Zvezdi«, da slovenske slavnosti v »Zvezdi« ne bo. Kazinotje govore tako, ka-kor bi imeli deželno predsedstvo v žepu! Gotova nemška klika se je torej postavila na stališče, da slovenske slavnosti v »Zvezdi« ne sme biti, torej da se ne sme vršiti slo-venska slavnost na prostoru, ki je last slo-venskega mesta. To je vender že od sile! S takimi arogancami naj kazinotje enkrat za vselej prenehajo. Slovenci ne bi smeli prirediti slovenske slavnosti v »Zvezdi«, nemški kazinotje pa smejo svojo kazinsko kavarno raztepati v »Zvezdo«. Vsak dan vidimo, da se iz-vestni ljudje ondi vsled samega zatiranja tako šopirijo, da jim ne zadoščajo več pro-stori v kazini in ob kazini, ampak prodirajo tudi v »Zvezdo«, kjer so si meni nič, tebi nič postavili kavarniške mize in stole in odkoder ljudi, ki hodijo mimo, nadležno fiksirajo. To so pristaši tiste klike, katera

pobija po Beljaku, Celovcu in Celju okna onim nemškimi gostilničarjem, kateri se tako daleč izpozabijo, da rezervirajo Slo-venecem kako posebno mizo. In sedaj pride znani širokoustnež in podi Slo-venec iz »Zvezde«! Merodajni krogi na magistratu utegnejo na to nemško pre-drznost premišljevat, ali je pametno dovo-ljevati kazinotom prostore za kazinsko ka-varno v »Zvezdi« in kako se naj omeji oviranje prometa, ki se vrši s tem, da nosijo stole, mize, kavo in druge stvari iz kavarne preko ceste, na kateri je vedno najživahnejši promet. Ako se bodo kazinotje utikali v slovensko slavnost v »Zvezdi«, utegne se jim pokazati pot nazaj v kazino, sicer utegnejo pričeti tudi ostale stranke, ki stanujejo okolu »Zvezde«, nekega lepega dne postavljati v »Zvezdo« svoje mize in stole.

† **Ivan Holz.** Umrl je 20. t. m. v Po-žegi v 53. letu svoje starosti neumorni de-lavni graditelj Ivan Holz. On je prvi pre-vzel graditev kn.-škof. zavodov v Št. Vidu nad Ljubljano, dokler ni stopil na njegovo mesto arhit. Trummler. Bil je blag mož, ne-upogljivo verskega prepričanja. Vrhbosna piše o njem: „Težko bi bil v vrhbosenski nadškofiji kak duhovnik, ki bi ne bil po-znal tega plemenitega človeka. Ako je kak naš župnik nameraval kaj zidati v svoji župniji, takoj se je obrnil na g. Holza, na katerega se je mogel vedno v vsakem oziru zanesti. Začel je dobri pokojnik svoje de-lovanje v Bosni l. 1881, ko je prišel s zi-davo nadškof. deškega semenišča in nad-škof. velike gimnazije. Pri tej gradnji je pokazal g. Holz takoj svoje temeljito znanje in prakso. Izza te gradnje sledile so druge. Spominjamo le na naše lepo bogoslovno se-menišče v Sarajevu, krasno cerkev sv. Ci-rila in Metoda, naš kapiteljski dom, nad-škof. ubožnico v Sarajevu, ker vse je zgradil g. Holz po svojih in načrtih g. Jos. pl. Vancaša vestno in v splošno zadovoljnost. Njegove gradnje so nadalje v Bosni: resi-dencija frančiškanskega provincijala v Sa-rajevu, frančišk. kolegij v Visokem, samo-stani v Kreševu, Soteski, krasna samo-stanska cerkev na Plehanu, cerkev na Ban-brdu in še toliko drugih cerkev in župnih poslopij v Bosni. Vsak človek je v nesreči dobro poznal plemenitega g. Holza, ki je pomagal, kjer je le mogel. Neprestano je delal, a komaj je kaj imel, že je vse porazdelil. Posebno naklonjenost mu je izkazoval sam naš presvitli gospod nadškof, pri katerem je tudi stanoval, ako je bival v Sarajevu.“ R. i. p.

Promoviran je bil včeraj na graškem vseučilišču doktorjem prava g. Vladko Pertot, član ugledne tržaške slovenske rodbine, dr. Simon Pertotove.

Ljudski shod v Šoštanju dne 5. ju-lija 1903 v hotelu „Avstrija“. Govorili bodo: gg. Anton Korošec, dr. Vladimir Sernec in Ivan Vošnjak. Slovenci udeležite se tega shoda mnogobrojno. Zače-tek ob 4. uri popoldne. Po shodu prosta zabava s petjem in tamburanjem.

Domačine preganjajo! Iz Škofje Loke nam poročajo, da so ondi hrvatske primorske kamenoseke in mnoge slovenske delavce odslovili od dela. Reklo se jim je, da ni dela, a Italijanov je ostalo v delu še nad petdeset, dasi ti ljudje v naši državi ne plačujejo nobenega davka in ves glavni zaslužek odnašajo v Italijo. Ko so Hrvatje in Slovenci rekli, da hočejo delati še ceneje, dobili so surov odgovor. Prosimo o tem od naših somišljenikov natančnega pojasnila, da ukrenemo proti dotičnemu podjetništvu primerne korake.

† **Alfonz Oblak.** V Novem mestu je umrl včeraj popoldne trgovec gospod Al-fonz Oblak. Včeraj zjutraj ga je zadela kap, ko je čital pred kavarno časopise. Po-kojnik je bil zadnji čas zvest naš sotrudnik ter je priobčil v našem listu mnogo dopisov in člankov na korist Dolenjski. Tudi lista »Dolenjske Novice« in »Domoljub« sta ne-kaj teh člankov ponatisnila. Zadnje dni nam je poslal odgovor na surovi napad novome-škega dr. Slanca, kateri dopis imamo še v rokopisu. Naj v miru počiva blagi mož, katerega srce je toplo bilo za ubogo Do-lenjsko!

Zveza slovenskih pevskih društev. Na izražano željo tržaških in goriških zvezinih pevskih društev se ustanovno zborovanje »Zveze«, katero je bilo na dan 5. julija napovedano, preloži za dve nedelji in se vrši v nedeljo, dne 19. julija dopoldne ob pol 10. uri v dvorani Glasbene Matice v Ljubljani.

Osleparjeni slovenski očetje v Siški. Tisti slovenski očetje, ki so se podpisali za nemško šolo v Spodnji Siški so bili naravnost osleparjeni! Reklo se jim je, da se gre za to, da dobi tudi Spodnja Siška šola, v kateri se bo pa učilo tudi nemški, nikakor se jim pa ni reklo, da bo pouk samonemški. Besedica »tudi« je bila privlačna sila in pa zabavljanje proti šoli v Gorenji Siški, katero je izvestna napredna gospoda mnogo zakrivila z gotovimi protokcijami. Ljudje niso razločevali mej tem, kaj je nemščina kot učni predmet in kaj je nemščina kot učni jezik, ker to se ni nikomur razložilo. Mnogi železničarji, ki niso gotovi, da vedno v Ljubljani oziroma v Siški ostanejo, pravijo, da res žele, da se njihovi otroci nauče tudi nemščine, nikakor pa si ne žele popolnoma nemške šole, kakor se morda na odločilnem mestu misli, kajti vsakdo ve, da bi bila neumnost slovenske otroke poučevati v njim nerazumljivem nemškem jeziku. Naj se nepristranski poizveduje še enkrat in potem se bode dalo še le sklepati, kakšne želje imajo stariši zastonj uravnave šole. Sramota bi bila, ako se ustanovi v Siški čisto nemška šola. Dolžnost slovenskih zavednih mož je, da ne vedne stariše podučel »Nemško društvo« je pričelo z agitacijo za nemško šolo, ker hoče s časom pred vratmi Ljubljane imeti nemško občino. Gane naj se, komur je mar čast slovenskega rodu!

Podivjana mladina. Da je posurovelost današnje mladine v obče velika, to vé vsak poznavatelj razmer. A kaj takega bi se vendar zdelo človeku nemogoče, kar se je pripetilo te dni nekemu duhovniku v neposredni ljubljanski okolici. Nič hudega slučaj pride dotični g. na planjavico nad Siško, od koder je krasen razgled, in zavoljo tega tudi vedno polno občinstva. Na zgornjih klopeh nad potom je sedelo tedaj tudi nekaj mladeničev. V tem trenutku, ko ti duhovnika ugledajo, postanejo kakor zbesnili: strahovita kletev in umazano klanje, kakoršnega pero ne more popisati, jim bruhla iz nečednih ust, kakor iz kake smrdljive kloake tako, da bi bil proti tem »dečakom« tedaj tudi najhujši »šnopsar« in vlačugar prava »muha«. Pri tem vedno apostrofirajo navzočega duhovnika z ljubeznivim pridevkom: »prokleti far!« — Notabene, to so bili otroci v starosti od 10—15 let! Najstarejši in najgorji mej njimi mogoče 16 leten fant je vodil celo akcijo, drugi so mu le bolj mej smehom pritrjevali. Groza obide treznega človeka, ko vidi tolik prepad sprijenosti že v tej starosti. Kaj tacega — četudi le bolj izjema — kaže vsekakor moderno vzgojo v kaj čudni luči! Da šola, kakoršna je, ni na višku kršč. vzorov, je znano, pa ne more se vsa sprijenost pri mladini dajati na rovaš sedanje šole. Toliko bolj pa je tu prizadeta domača hiša. Kakšni morejo pač biti starši, ki izgojujejo take otroke? Ali se zavedajo količkaj svoje težke odgovornosti? — Čudno pa, da ravno na tem kraju, ki je vedno poln občinstva in tudi dvomljivih eksistenc mej njimi, — ni nikedar videti kakega čuvaja javnega reda. Ne vem, kedo bi imel tu glavno »besedo«, a če ni drugih, zakaj bi ne bili za to žandarji dobri? Saj slavna vlada žandarje porablja že za vse, znati morajo vse — celo duhovščino nadzorovati — zakaj ne bi bil žandar, ker je tako mnogostranski, tudi za to dober, da bi tu pa tam ob priliki malo pogledal po takih javnih prostorih ter takim sprijenim mladeničem stopal na prste in krotil njihovo sprijenost, če jih lastni starši nočejo ali ne umejo pridučiti dostojnega vedenja!

Solstvo na Kranjskem. Javnih ljudskih šol je na Kranjskem 336, in sicer: enorazrednic 166, dvorazrednic 87, trirazrednic 32, štirirazrednic 39, petrazrednic 10 in osemrazrednic 2. Za šolo godnih otrok od 6.—14. leta je 34.311 dečkov, 32.958 deklic, skupaj 61.269. Šola pa obiskuje in sicer vsakdanjo: 30.096 dečkov, 27.456 deklic skupaj 57.552, ponavljajno pa: 6.899 dečkov, 7.359 deklic, skupaj 14.258; vseh skupaj tedaj 71.810 otrok. V zasebne šole hodi: 507 dečkov, 2552 deklic, skupaj 3059; višje šole, obrtne in druge obiskuje 1641 otrok. Nič pa ne hodi v šolo: 2632 dečkov,

3087 deklic, skupaj 5719 in s ponavljajno šolo vred 6353 otrok. V mestih in trgih je nad 12 let starih oproščenih 353 otrok.

Županom v Radečah pri Zidanem Mostu je namestu v Ameriko pobeglega Viljema Brunšmida izvoljen Anton Boč.

G. Milan Marjanović, katerega je, kakor znano, vlada bana Hadervaryja zasledovala, je došel v Dubrovnik in prevzame uredništvo »Crvene Hrvatske«. G. Marjanović je isterski Hrvat, vsočas je v tostranski državni polovici na varnem.

Stajerske novice Umrli je v Celju gosp. Matiji Benčanu 6 mesecev stara hčerka Alma. — Pokopali so na Redici lesnega trgovca Josipa Pravnika. — V Zalcu grade novo cerkev. — Nemški »Gewerbe-tag« bo jutri in v ponedeljek v Celju. Po mestu vise frankfurtske. — Kres na celjskem Starem gradu zažge 4. julija na čast sv. Cirila in Metoda celjsko pevsko društvo. — Zupna cerkev v Konjicah. Centralna komisija za umetne in zgodovinske spomenike je dovolila v svoji zadnji seji, da se na novo naslika župna cerkev v Konjicah izvzemši roženkranske kapelke, ki je okrašena z dragoceno fresko slikarjico. — Razpust za druge. Vseled sklepa občnega zbora se je razpustilo »Kmetijsko društvo« v Vitanji. — Nemška slavnost bo jutri v Ljutomeru. Nemško pevsko društvo razvije zastavo.

Kresovi v čast presv. Sroa Jezusovemu. Piše se nam: Lep prizor nudil se nam je v četrtek, 18. t. m. zvečer. Najprej smo zagledali visoko gori na Jančem velikanski kres, kateremu sta se pridružila še kaka dva v še večji oddaljenosti. Nato je pa bajno se razsvetlila vsa dolina in pogorje od Roba do Sv. Gregorije. Na primerno malem prostoru bi se jih bilo našlo do 30 kresov. Semtertje se je čul kak strel, toda kakor smo pozneje slišali, je bilo orožništvo streljavcem takoj za petami. Že prav tako, toda od orožništva zahtevamo pa tudi take točnosti za druge nepostavnosti, ki se gode pred nosom.

Ustanove za invalide Za leto 1903 razpisane so od umrlega barona Karola Wurzbacha napravljene »Cesarice Elizabete ustanove za invalide« i. s.: a) tri ustanove po 120 K za Ljubljance; b) tri ustanove po 60 K za rojake iz Kamnika, iz Jarš, s Homca, in c) tri ustanove po 60 K za rojake iz Ventarjevca v občini Šmartinski pri Litiji. Te ustanove oddaja gospod baron Afonzij Wurzbach, i. s.: one za Ljubljance po nasvetu kranjskega deželnega odbora; ustanove za Kamničane, Jaršane in Homčane po nasvetu županstva v Kamniku ter ustanove za Ventarjevčane po nasvetu županstva Šmartinske občine. Pravice do teh ustanov imajo v prvi vrsti ubožni c. in kr. vojaški invalidi iz imenovanih krajev od stražmojstra ali narednika nizdol, ki so lepega vedenja in valed v vojni zadobljenih ran nezmožni, da bi se sami mogli preživiti. Ako bi se za omenjene ustanove ne zglasilo zadostno število vojaških invalidov z opisanimi lastnostmi, tedaj imajo pravico do njih tudi drugi reveži spodobnega vedenja iz imenovanih krajev, ki se radi bolehnosti in starosti ne morejo sami preživiti. V obeh slučajih dokazati je s posebnimi občinskimi, po c. kr. političnim oblastvu potrjenimi, spričali neomadežanost prosilcev. Dotične prošnje vložiti je prosilec iz Ljubljane pri magistratu stolnega mesta Ljubljane, drugi prošniki pa naj jih vložijo vsak pri županstvu svoje občine do 5. avgusta 1903.

Veselica izobraž. in pevskega društva v Stefanji vasi se je minulo nedeljo popoldne izvršila v splošno zadovoljnost ter je bila zelo številno obiskana. Došlo je mnogo občinstva tudi iz Ljubljane. Žal, da se je na večer vreme premenilo. Pevske točke je precizno izvajal pevski zbor, vkljub temu, da je bil to šele njegov prvi nastop. Za reklamacijo so dekleta v splošno zadovoljnost občinstva predstavljale lepo igrigro in žela zato občno pohvalo. Mej posamnimi točkami se neumorno udarjali tamburaši. Odbor se tem potem zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da se je ta veselica izvršila tako povojno, posebno pa še darovateljem krasnih dobrotkov.

Umrli je včeraj dopoldne pred 10. uro v Novem mestu visokošolec gosp. Baldomir Jarc, brat gosp. profesorja Evgena v Kranju in doktoranda Antona. Naš list je že lansko leto poročal, da ga je nevarna bolezen položila na bolniško posteljo. Bival je nekaj časa v bolnici usmiljenih bratov v Kančiji; na to se je preselil k svoji dobri teti, drugi mu materi, kjer je zatisnil svoje oči. Blagemu mladeniču odločnega krščanskega duha svetila večna luč!

Redek slučaj. Gospod Prezelj iz Trzina je kupil od g. Lenčeta na Laverici 23. t. m. iz enega hleva 22 telet ob enem. Teliki so bili jako lepi in vsi jednaki, torej so morali biti poleženi vsi v enem tednu. Gospod Lenče je pa sedaj po požaru gospodarsko poslopje vse prenovil in hleve lepo uredil, tako bo imel sedaj neki 40 plemenitih krav za molžo. Bo torej mleka, kakor vode.

Samomor. Ivano Nabernik, 25 let staro dekle, so našli na kresni dan v hlevu zemljaka Franceta Zupana v Naklem na vrvi obešeno. Nesrečnica je bila rojena 9. maja 1878 na Premškovem.

Stavka klesarjev. V Nabrežini stavkajo klesarji delavnice Tönnies radi delovodje Americo.

Gospodarsko gibanje. Z Goriškega se poroča: V Novakih se je po dolgem času in trudu ustanovila mlekarica. V Davči se pripravlja sirarnica.

Od koroške meje. Iz Rablja se nam piše: K Vašemu dopisu iz Korotana o tisti slavnosti v Beljaku bi mi, kar nas je Rablčanov, radi pripomnili, da so se Vaši kranjski zatirani Nemci najbolj razposajeno obnašali. Menda pa ne bo tako hudo tisto zatiranje tam doli pri Vas. Opazili smo tudi nekaj slovenskih liberalcev, ki so se vračajoč s slavnosti v družbi »hajlovcev« na trbiškem kolodvoru sicer hripavo, a prav po »regelcah« pridušali. Rekli so, da je bilo dosti pijače in pa zastoj. V nedeljo so prišli Vaši zatirani Nemci iz Belepeči k nam »hajlat« — pa jih je strašno pralo. Prihodnjo nedeljo bodo šli pa naši k Vašim v Belepeč — hajlat. Pravijo pa, da se ne bodo dali prati in zahtevajo odločno lepo vreme. Bodo morali že precej odločno nastopiti, kajti vreme je pri nas čudno hladno do nas. Mi Rablčani si znamo sicer pomagati. Ker smo brali, da se je že povsod poletje začelo in pri nas le na zimo kaže, smo sklenili, da praznujemo z drugimi vred začetek poletja. Zakurili smo peči znova in imamo toplo vreme v sobah. Ko bi bil namenjen v prihodnjih dneh kdo izmei Slovencev v naš kot, mu svetujemo, da se seboj vzame zimsko obleko, sicer bo dobil — kašelj, kakor Belepečani. K sklepu Vas še prosimo rabljski Nemci, da bi ne zatirali tako Vaših Nemcev in pa, da bi slovenskim liberalcem trabantom doma golaža skuhali, pa malo pijače jim dali, da ne bodo pri kaki hajlovski slavnosti zopet sline cedili. — Rabljski opazovalci.

Naša zmaga pri volitvi župana v Selcah. Iz Selca nad Skofjo Loko se nam piše: 12. t. m. so volili pri nas v četrtič župana. G. okrajni glavar Pirce je pričel zopet gladiti in mešetari, tokrat ne brez uspeha: »Ako ga zopet danes ne izvolite, veste kake denarne globe in posledice vas čakajo«, tako je privil liberalce, Sliber, ki govori če je potreba ali ne, bere zopet izjavo svoje stranke, ki zahteva v svo odločnostjo 2 svetovalca in sicer ednega v Selcih, drugega sam ni vedel kje. — Ker se je na obeh straneh izražala želja, da prenehajo ne ravno čedne občinske razmere, katerih je kriv, odkrito rečeno, jedino prekanjenji, zviti in sladkobesedni Sliber, je okrajni glavar (»nečuvčno napaden v Slovincu v dopisu iz »Narod«, za kar vemo, da Grmek avanzira v jeseni na Bukovco od sv. Lenarta, kar mu je Sliber tudi že obljubil) pričel poravnati »hribe in doline«. Naši so se slednjič zedinili, da prepuste liberalcem enega svetovalca, a v Selcih odločno nobenega, ker tam sta le Sliber in Hajnrihar pristna »Narodovca«. Okrajni glavar predlaga pet svetovalcev mesto starih, da katoliška stranka dobi tri in liberalna dva, o čemer ste se po dolgem prigorjanju zedinili obe stranki, naša seveda s pristavkom, da Sliberja ne voli, marveč Dolence in Podolnika. Naši so ponujali čast svetovalca Groger Jelenc, starosti liberalne stranke, a jim je zabelili: »Potem bode pa imeli teleta mej svetovalci!«. Izid volitve je bil: Naš župan g. Franc Demžar, prvobornitelj gospodarske organizacije v naši dolini, trije naši in dva liberalna svetovalca — Sliber pa nič... joj, joj, sedaj se bode pa gotovo svet podrl! Pripomnim le še, da je g. okrajni glavar izjavil naši stranki že pri predzadnji volitvi: »Za občino je neobhodno potrebno, da pride v vaše roke!«. Zakaj je to neobhodno potrebno, nam povedo številke, ki jih imamo v rokah, katere bomo objavili do pičice, če bode Grmek v »Gorenjcu« in »Narodu« preobračal edino njemu lastne kozle.

Sejmi po Slovenskem od 30. junija do 4. julija. Na Kranjskem: 30. v Mozeltju, Zagorju ob Savi, Mirni peči, na Mali gori pri Sv. Mohorju, na Rakeku, v Ljubljani, Trnovem in Črnomlju; 1. v Velikem gabru, Zireh in Krškem; 2. v St. Gotardu, Srednji vasi in Kočevski Reki; 4. v Vidmu pri Krki. — Na sloven. Stajarskem: 30. jun. v Gomilnici, Olimju, Rajhenburgu, Spod. Polskavi in Zrečah; 1. v Ptuj; 2. pri Novi Stifi, v Pletrovčah, na Tinskem, pri Sv. Tilnu in v Vildonu; 4. v Vidmu, Mariboru Vojniku, na Redici in Sp. Kostivnici. — Na Koroškem: 30. v Grajfenburgu in Pontablju; 2. v Kaplji. — Na Primorskem: 30. v Novemgradu, Terčetu, Sempetru in Ospu; 2. v Hrpfeljah in Gorici; 3. v Glemoni in Brezovici; 4. v Rifenbergu.

Ljubljanske novice.

Okrajna bolniška blagajna ljubljanska in socijalno demokratična blagajna.

Našim čitateljem je znano, da so pri zadnji volitvi delegatov iz vrst delojemalcev v okrajno bolniško blagajno ljubljansko prodrl valed brezbržnosti in malomarnosti nekaterih naših socijalno demokratičnih kandidatov. Vrtil se je občni zbor okraj. bol. blagajne. V vse tri odbore so bili izvoljeni od strani delojemalcev pristai rudeče zastave. Pred obdnim zborom okr. bol. blagajne pa so socijalni demokratje imeli svoje sestanke, na katerih so se posvetovali, kdo izmed njih bi bil najsposobnejši za načelnika v upravni odbor. Bilo je precej »ravsa in kavsa«, kajti vsi sodrugi so bili prepričani, da vleče načelnik okr. bolniške blagajne ljubljanske mastno letno plačo — nekateri trdijo 1200 drugi celo 1600 K — pa tudi drugi blagajniški funkcionarji po mnenju soc. demokratov dode mastne nagrade od časa do časa. Prvi se je zborovalcem predstavil kot sposobni kandidat za načelnika okr. bol. blagajne znani vedni predsednik vseh socijalno demokratičnih shodov »stari mibel« Kordelič. Mož je spravil svo svojo zgovornost skupaj, vendar sodrugi so enoglasno odklonili to kandidaturu, češ, da je Kordelič premalo agiln. Pač pa so sodrugi naročili Kordeliču, naj na občnem zboru okr. bol. blagajne vpraša bivši odbor, kje je denar, in predlaga, da se najame finančni uradnik, kateri naj preišče blagajno in konstatira, ali je res toliko denarja, kolikor ga je kršč. socijalni odbor v računskem zaključku izkazal. Temu predlogu uprl se je zastopnik nadzorne oblasti magistratni svetnik g. Sešek, češ, narasli bodo s tako revizijo stroški, pač pa nadzorna oblast sama lahko pregleda blagajno in preišče, ali je vse v redu ali ne. Načelnik g. Kregar pozdravil je predlog z veseljem ter povdarjal, da je prav, da se od strani nadzorne oblasti pregleda blagajna, dosedaj poslujoči odbor pa ima čisto vest. Pretečeni ponedeljek pa dobi bivši načelnik g. Kregar poziv, da se vrši od strani nadzorne oblasti škontracija blagajne in da se bodo sploh vse knjige okrajne bolniške blagajne pregledale, ali je vse v redu ali ne. K tej reviziji blagajne povabil se je tudi čevljar g. Breskvar kot zaupnik socijalno demokratične stranke.

Točno ob pol 4. uri pričela se je revizija in škontracija. Navzoč je bil: magistratni svetnik g. Sešek, kot veččaka pa: prvi magistratni knjigovodja g. Terdina in magistratni kontrolor gosp. Debevec. Tudi g. Breskvar je prišel. Veščaka pregledala sta vse knjige in škontrirala blagajno, primerjala račune in vplačilne knjižice z glavno knjigo. Sestavil se je zapisnik in zapisale svote denarja, ki je naložen v mestni hranilnici in pa gotovina v blagajni. G. Terdina pozval je g. Breskvarja, naj tudi on primerja račune in pregleda knjige. Pozival ga je tudi, naj pove, kar misli, da bi se še vpisalo v zapisnik, vendar g. Breskvar kot zaupnik socijalno-demokratične stranke je odgovoril »jaz ne vem nič, vidim, da je vse v redu«, in mož ni mogel druzega, nego, da je še enkrat ponovil »blagajna je popolnoma v redu«. Zapisnik, kateri naglašja, da se je blagajna s knjigami v popolnem redu in soglasju našla, podpisali so vsi navzoči tudi gospod Breskvar kot zaupnik socijalno-demokratične stranke. Dolg obraz pa je napravil gosp. Breskvar, ko mu je magistratni svetnik g. Sešek povedal sledeči stavek: »Ampak Vi, kakor tudi vsi drugi bode te morali zastoj vse blagajniške posle opravljati, tukaj ni nič plače«. Mož je z odprtimi ustmi poslušal ta stavek ter potem začudeno vprašal: »Kako je pa to, — v Sent Vidu pa ima plačo?«. G. Sešek pa je pejasnil, da sedanji zakon tega ne dopušča, da bi bil kak blagajniški funkcionar plačan; samo denarne izdatke, katere izdado blagajniški funkcionarji za blagajno, se smejo tirjati od blagajne. G. Breskvar ni zinil ni besedice. Odšel je. Po močganih pa mu gotovo rojce stavek »nič plače«... Radovedni smo, kako bo uplivalo na sodruge, ko jim Breskvar naznani: Pri bolniški blagajni ljubljanski ni nič plače — zastoj bode mo morali delati. Lepi upi po mastni plači in nagradah so splavili po vodi. In tako bo tudi! Sodrugi se bodo morali privaditi pri bol. blagajni brezplačno delovati, kakor je deloval dosedajni načelnik in vsi trije odbori. Zato bo skrbela nadzorna oblast pa tudi trije delodajalci, kateri so novo voljeni v upravnem odboru.

Sinoči ob 8. uri se je vršila ustanovna seja okr. bolniške blagajne, in se je oddala blagajna novo izvoljenemu odboru. Načelnikom je voljen Breskvar, podnačelnikom pa Vilfan. Vsak teh dveh dobil je po 6 glasov. Da jima pa ta čast ne uide, volila sta tudi vsak samega sebe. Načelnikom nadziralnega odseka je voljen Šterlekar, podnačelnikom Klemenčič. Razsodišču načelnik je Kordelič,

Novice iz varaždinske okolice.

Suspendiran je obć. predstojnik v Biškupcu, ker je pri predznajnih volitvah pre malo delal, in ga je vel. župan Rubido že dolgo grdo gledal. Ko je pri Josipoviću gorelo, prišel je omejeni obć. predstojnik Sinković malo prepozno na pomoč. Veliki župan ga je na cesti pred ljudstvom oštel kot šakina in na cesti mu službo vzel.

Suspendiran je bil Mihalić, obć. blagajnik v Semovcu. Po noči so ga zvali v vas Trnovec. Rekel je, da mu naj pošljejo 4 vojake za spremstvo. Ker mu niso teh dali, je ostal doma. Zato je izgubil službo. Med tem pa se vel. župan Rubido v spremstvu štirih dragonerjev vozi pri belem dnevu po mestih. Po posredovanju jalžabečkega župnika sprejet je Mihalić nazaj v službo.

Vsem madžaronom v Semovcu, Jelzabeti in Kelemenu so kmetje potrli okna. Zato še v teh vaseh sedaj čepijo vojaki, — zastoj. Po vseh krajih ljudstvo hudo godrnja proti vojakom, ker brez posla „stražijo“ vasi. Zaman je pozval Luka, obć. predstojnik, vojake v Vidovec, zamanj Brezinščak, okrajni glavar, na Vočo, i. t. d. Ko so na Telovo na Voči kmetje videli pri procesiji vsiljenega komisarja dr. Teofila Križana, pristava iz Ivanca, odpodili so ga iz procesije. Ta Križan je grozen madžaron, ter se je začel podpisovati „Kriszán“, dokler mu nije poglavarstvo tega zabranilo. Ker je župnik na Voči tega madžarona, (sina rodoljubnega slovenskega očeta), pozval k obedu, je ljudstvo začelo grozno godrnjati proti župniku in se mu hudo groziti. Kakor je kmet pretrgal vsako obćevanje z madžaroni, tako zahteva to tudi od gospode. V nekih mestih so vkljub temu prebrisani madžaroni našuntali ljudstvo proti rodoljubnim duhovnikom. Madžaronske duhovnike pa vlada da stražiti z bajoneti.

V Varaždinu in okolici je končano šolsko leto in so ljudske šole napolnjene z avstrijskimi in madžarskimi vojaki. Ječe v Lepoglavi in Varaždinu so prenapolnjene. Madžaronske „Narodne Novine“ pa molče o vsem, kakor s sedmimi pečati zapečatena knjiga.

Dogodki v Srbiji.

Slavnosti v Belemgradu.

Vojaška parada vršila se je na baničnem polju, ki je pol ure oddaljeno od Belegrada.

Na velikanskem baničnem polju je bilo vse polno vojaških čet, naroda in kočij. — Kralj je jahal na belem konju in pušil cigarete. Njegovo priprceto in neprisiljeno vedenje je jako dobro uplivalo na vojsko in narod. Dosledni do ruskega in avstro-ogrskega atašeja, prašal iu je kralj, kako da sodita o srbski vojski. Ista sta mu odgovorila, da jima vojska jako ugaja, na kar je kralj pripomnil: „Upam, da se s časom zboljša“. Kralj je potem prisostoval defiliranju vojaških čet, brojejih 5000 mož. Vojaštvo je defiliralo po sledečnem redu: Kadeti telesne straže, polki pešcev, 5 baterij topništva, 6 eskadrov konjice, zopet ena baterija topništva in jahajoča telesna straža. Narod je vojaštvu aplavdiral. Isto je izvrstno defiliralo in raznobarvne uniforme so napravile najlepši utis na gledalce.

Kralj je pohvalil posamične poveljnike in je podal ministrom roko, ko se je poslovil in odšel v mesto. O njegovem povratku ga je narod obkrožal in ga navdušeno pozdravljali.

Ob 4. uri popoldne se je kralj Peter zopet brez telesne straže podal v topčiderski park, kjer se je vršila velika ljudska slavnost ob pevanju narodnih pesmi in plesanju kola. Kralj je stopil s svoje kočije in se pomešal med narod, ki je prenehal prepevati in plesati ter mu začel ploskati in vzvikati: Zivio! Kralj je vzkljkajoče nagoval, naj se ne dajo motiti po njegovi navzočnosti in naj se dalje veselijo.

Nato je mladina nadaljevala ples, kralj pa se je prijazno pogovarjal s priprostim ljudmi.

S takim postopanjem se je kralj tako priljubil narodu, da je med vsemi navzočimi zavladalo največje in najprišrejšje navdušenje. Vsi so soglašali v prepričanju, da je Srbija slednjič dobila pravega kralja. Povratek kralja v mesto bil je pravi triumfalni spreved. Navdušenemu vzklkjanju ni hotelo biti ne konca ne kraja.

Potem se je vršila v narodnem gledališču slavnostna predstava. Istej sta prisostvovala tudi ruski in avstro-ogrski poslanik s svojima soprograma in s člani poslanstev. Ko je kralj stopil v dvorno ložo, ga je obćinstvo navdušeno pozdravilo. Vložil sta poleg njega sedela ministerski predsednik Avakumović in minister za vnane stvari Kaljević. Tekom predstave je narod pred gledališčem prirejal ovacije in zažigal umetalni ognje. Po predstavi pa je nepregledna množica spremljala kralja v kraljevo palačo.

Čast mrtvim.

Beligradska „Stampa“ pravi, da je kralj Peter izrazil željo, naj se truplo kralja Aleksandra prepelja na njegove stroške v Ra-

kovico poleg Belgrada, kjer naj se Aleksander pokoplje s kraljevskimi častmi.

Okoli na armado

je izdal Peter I. V oklicu povdarja, da so mu vsi častniki enako dragi. ako vsi store dolžnosti svojega stanu. Vojakom kliče: »Bog z Vami. Vi sokoli srbskega naroda, združeni za ideale narodne!«

Balkan.

»Okoli Prizrena je bilo zopet nekaj boja z Albanci. Zveza s Prizrenom je porušena; podrobno še ni nič znanega. Pri Drinskem mostu je bil boj z dvema albanskima četama, pri katerem je bilo deset mrtvih. Po galičinskem okraju se klati in ropa albanska četa Tatrira Tolaša.

»Iz Carigrada javljajo, da je Porta sporočila raznim poslanikom, da je neki prijeti Bolgar izdal, koliko branilnih priprav so imeli v Črni Nikomeni, vasi blizu bolgarske meje. Ko so šli preiskovat, so našli veliko dinamita, smodnika, orožja in drugih sličnih reči. Dalje so Porto opozorili na razne nameravane načrte, katere po pripovedanju nekaterih hočejo izvesti razni komiteji v okolici Solunski.

»Generalni makedonski inšpektor Hilmi paša poroča, da je bilo 21. t. m. prijetih v solunskem okraju 380, v skopijskem 280 in v monastirskem 460 Bolgarov. Preiskave se po povelju inšpektorja vrše dalje. Izdal je razglas, da tisti, ki prostovoljno izroče orožje, ki ga dobivajo od bolgarskih komitejev, ne bodo kaznovani.

»Umora srbskih kraljevskih zakonskih krivi Makedonci! V Carigradu pravijo, da imajo v rokah dokaze za govorice, ki se tam razširjajo, da so makedonske čete vzrok umoru; dalje pa poročajo, da imajo ti krvavi srbski dogodki velik vpliv na makedonske čete, ki se še bolj vztrajno bore za svojo svobodo.

»Agence telegraphique bulgare“ javlja: Ker je redarstvo dooznalo, da je zadnje dni dospelo v Sredec nekaj makedonskih vstašev, kateri so v hiši nekega Sekuliličija skrili razstreljive snovi, obkolilo je dotično hišo, da bi zaplenilo razstreljive snovi. Ustaši hiteli so snovi pred redarji poskriti, a je v tem snov eksplozirala in je bilo vsled tega šest oseb ubitih; mej istimi jeden vstaški vodja. Jeden policijski agent je bil ranjen.

Književnost in umetnost.

* Glasbena Matica. Nocoj se vrši prva javna produkcija gojencev. Druga javna produkcija gojencev pa bo v sredo, dne 1. julija v veliki dvorani „Narodnega Doma“.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Demonstracije o priliki turnarske slavnosti v Ljubljani.

Danes dopoldne se je radi demonstracije o priliki zadnje turnarske slavnosti pričela pred tukajšnjim deželnim sodiščem obravnava proti štirim osebam.

Na obtožni klopi sede:

Franc Sopič, 24 let star, brveški pomočnik, rojen v Karlovcu, nekaznovan. — Nace Vidrih, 19 let star, rojen na Mal. Kalu, fara Ambrus, črevljarski pomočnik, nekaznovan. — Ludovik Pust, 21 let star, iz Ljubljane, messarski vajenec, nekaznovan. — Anton Pilar, 25 let star iz Velesovega, hlapec v Ljubljani, predkaznovan.

Obtožnica se približno glasi: Povodom slavnosti, koje je priredilo ljubljansko nemško telovadno društvo dne 6. in 7. junija v Ljubljani, uprizoril je del ljubljanskega obćinstva slovenske narodnosti demonstracije. Vše opoldne 7. junija zbrala se je množica ljudi v „Zvezdi“ ter z žvižganjem in burnimi klici zahtevala odstranitev nemške, v kazinskem vrtu plapolajoče zastave. To se je s posredovanjem župana zgodilo in nastal je potem mir. Na večer istega dne ponavljale pa so se demonstracije brez vsacega vzroka. Orožništvo in vojaštvo je obkolilo »Zvezdo« in prostor okrog kazine, kjer so se vršile slavnosti, toda na Kongresnem trgu in v Wolfvih ulicah nabralo se je vzlic temu mnogo obćinstva in zopet je nastal valed žvižganja in kričanja nemir.

Policijski stražnik France Rak, ki je pod asistenco orožnika imel nalogo, vzdrževati red in mir v Wolfvih ulicah nasproti Krejčijevi hiši, sklenil je torej zbrane demonstrante razgizati in je dal, kakor je to na sebi umevno in kakor to tudi priča Viktor Jeras potrjuje, primerno povelje, da se množica odstrani in razide. On in orožnik tirala sta potem množico po Wolfvih ulicah. Med tem zapazi stražnik Rak pri Antonu Pilarju, da ta ne namerava ubogati in da nekako silil nazaj. Pozove ga torej osebno, da naj gre naprej in da naj ne zaostaja, nakar mu je ta odvrnil stražnika in orožnika se tika-

joče besede: »Kaj hočeta, ki sta z menoj vred ravno tako berača«. Še enkrat pozove na to stražnik Rak Pilarja, naj stopi naprej, in ker le ta ni hotel ubogati, aretovala sta ga on in orožnik in ga tirala z množico vred čez Marijin trg proti Špitalskim ulicam. Sedaj se je pa množica jela zavzemati za Pilarja in zahtevala njega oprostitev. Položaj bi bil postal malodane kritičen za varnostne organe, da ne bi bili na upitje množice od magistrata prihiteli stražniki Martin Gerlovič, Jakob Kržan in France Ažman, ki so uvidevši situacijo, takoj s povzdignenim glasom v imenu postave zahtevali, da se množica razide. Množica je obstala, toda jelo je padati nekoliko kamenjev proti stražnikom. Dognano je po priznanju Naceta Vidriha, da je on enega vrgel, in z ozirom na dotično pričevanje stražnika Martina Gerloviča ne more dvoma biti, da se je tudi France Sopič pripognil, da je kamen pobral, da bi ga bil vrgel, ako že tega ni izvršil, kajti priča je videla, da je potem, ko se je bil pripognil in zopet zbral, z roko nameril proti stražnikom. Ludevit Pust je pa kakor tudi sam priznava, zaklical stražnikom, »to je pa naša volja, če čmo, gremo«. — Ker so potem stražniki potegnili sablje, se je množica brez daljnega obotavljanja razšla.

Na stražnici sta si, kakor to spričuje nadstražmojster Jože Hercog — Sopič in Pilar pridejala napačna imena ter se imenovala za Zabršča oziroma Kondiša.

V označenem postopanju obdolžencev se nahajajo vsi znaki pregreška po § 283 oziroma prestopka po § 320 c k. z. Pregrešek je kaznovati po § 284 ker pobiranje kamenov oziroma lušanje kamenov kot od govor na stražnikov poziv se razti, je gotovo spuščanje „v prepir“, kakor ga ima v mislih določba po § 284 k. z.

Sopič France in Nace Vidrih sta bila v preiskovalnem zaporu.

Prvi obtoženec Sopič zanikuje, da bi s ceste pobral kamen in ga zalučal, pač pa pravi da je na potu proti domu v Wolfvih ulicah stopil trdno na trotir, pri tem so se mu zavihane hlače odvihale. Da bi si jih popravil, se je pripognil. Blizu stoječ stražnik Gerlovič je pa mislil, da pobira kamenje, in ga je v imenu postave aretirali. Glede zamahnenja pa trdi, da je s tem le popravil rokave pri srajci in zapestnice, ki so se mu pri pogibu zdrknile navzdol.

Priča stražnik Gerlovič obstoji pri svoji prvotni trditvi. Glede napačnega imenovanja je obtoženec mnenja, da so ga v policijski stražnici napačno razumevali. Ako bi hotel napačno ime povedati, bi pač povedal tudi napačno stanovanje in gospodarja, česar pa ni storil.

Drugi obtoženec Vidrih obstoji svoje dejanje. Kamen je vrgel v policaje, ker so se silili glasovi, da so enega aretirali. Stori je dejanje, še predno so orožniki in policaji takrat pozvali ljudstvo, naj se umakne in razide. Obtoženec Pilar pa je ravno takrat prišel iz Šiške, ko so njega in njegove tovariše policaji pozvali, da se naj umakne. Ker je pa bil nekoliko v rožicah, se je obotavljal, češ, kaj jim pa hočejo, ko so ravno taki „berači“ kakor je on. Kakor se vidi, je Pilar precej dobro poučen, da niso ljubljanski policaji ravno v najboljših plačah. No, pa policaji takrat niso poznali nobenega špasa in so ga neusmiljeno aretirali, ker ni hitro na njihovo povelje retiriral. Obtoženec Pust se je pa pregrešil, ker je imel napram policajem posebno stališče, češ, da se umakne, če hoče.

Razprava sama ni dognala nič drugega posebnega. Sodni dvor je bil mnenja, da so obtoženci krivi v obtožnici navedenih pregreškov, in je obsodilo Sopiča in Pilarja na 10 dñj zopora z jednim postom, Vidriha na 7 dñj z dvema in Pusta na 6 dñj z jednim postom.

Radi peres. Janez Langus, tovarniški delavec iz Kovorja je dne 28. aprila t. l. na cesti v Brezjah hotel vzeti peresa Janezu Slaparju. Langus ga je v prepiru z nožem sunil, nato pa stekel. Sodni dvor ga je obsodil na 10 mesecev težke ječe. — Ponarejen živinski potnilist. Posestnik Jernej Cukljati v Limovcah je prigral dne 26. marca t. l. v Lukovco na semenj par volov. Na živinskem potnem listu pa je imel datum ponarejen. Sin obtoženca priznava, da je datum ponaredil sin Jože brez njegove vednosti. Sodni dvor je obsodil očeta na 4 tedne, sina pa na 10 dñj ječe. — Dekleta so šli klicat. Janez in Tone Zupan ter Janez Mokerl iz Leš so šli v noči na 11. maja t. l. pred Kocijanovo hišo zaman klicat dekleta pod okni, radi česar so jih jeli psovati z grdimi primki. Janez Zupan je žugal, da bo s kolom okno predril, grozili so, da bo vse zrezano tekla kri Sodišče je obsodilo brata Zupana vsacega na 6 mesecev Mokerla pa na 3 mesece težke ječe. — Obćinskemu slugi grozil. Po naročilu dežel. odbora je poslal Viški župan obćinskega slugo k Jožetu Vrankarju, železničnemu čuvaju na Glincah, da bi povedel o njegovi ubožni materi, kje stanuje in kdo da zanjo skrbí. Ko si je hotel sluga dotične

podatke pri mizi zabeležiti, skočil je Vrankar k njemu ter mu hotel vzeti beležnico, kričeč, da ga boče vun vrgel, in da nima pri njem ničesar opraviti; prijel ga je za obe rami in mu strgal jopič. Vrankar pravi, da je bil pijan; sodišče ga je na tri mesece težke ječe obsodilo. — Tri leta v Ameriki je bil Jožef Oven, posestnik na Veliki Ilovi gori, ne da bi zadostil svoji vojaški dolžnosti. Leta 1899 je bil pri naboru za vojaško službo neesposobnim spoznan, drugo leto predpustom pa je šel za delom v Ameriko, ker so ga silile, kakor sam pravi, domače neugodne razmere. Obsojen je bil na 6 dñj zopora in na 10 K denarne globe.

Društva.

Vabilo na CXXXIII. odborovo sejo „Slovenske Matice“ v Ljubljani, v četrtek dne 2. mal. srpana 1903. l. ob pol šestih popoldne v društveni pisarni. Spored: 1. Naznanila predsedništva. 2. Potrditev zapisnikov o 132. odborovi seji in o XXXIX. rednem obćnem zboru. 3. Volitev predsednika, podpredsednikov, blagajnika, ključarjev in odsekov. 4. Tajnikovo poročilo. 5. Eventualia. V Ljubljani dne 23. rožnika 1903. Predsednik: Fr. Levec.

(Družbi sv. Cirila in Metod) je izročiti naročil umrli veletržec Fran Kaaverij Souvan 400 kron. Čan čestite rodbine, ki od vsega začetka prvači ob narodnih naporovanih v naši domovini, se je umrli navzel domorodnega duha že koj v očetnem okrilju kot otrok. Mladenič se je v domorodnosti utrjeval in kakor mož je neprestano gledal gori na one mileje zvezde, ki naj prej ali slej zasinejo slovenskemu narodu kakor oče. Ne manj kakor tri velečastne dame iz njega obitelji, gospa soproga in gospi mu hčeri, delujejo to dobo v odborih naših ženskih ljubljanskih podružnic. Kakor kupec v svoji stroki je pa dvignil svojo trgovino menda na prvo mesto med onimi, kar mu jih tovarišuje v domorodnem našem kupčijakem svetu. In kot človek ta častiti umrli! Kdo se ne spominja prijaznega moža, ki je povsod, tudi koj na ulici, v prirojeni mu ponižnosti, pružil vsakemu roko v pozdrav; bodisi si gosposdu, bodisi ubogemu tešaku. — V hvaležnosti za navedeni obilni ta dar želimo temu vrlemu umrlemu večnega miru; častiti rodbini utolažbe; a svojemu narodu Fran Souvanu vrednega nadomestila.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Potres na Ogrskem. V Eclau je bil večer ob 6. uri zjutraj močan potres. Več hiš se je porušilo. — Staro rimsko mesto. Pri Santaremu na Španskem so odkopali ostanke neznanega starorimskega mesta. — Svojega šolskega tovariša zaklal. Radi neke cunje sta se v Lvovu sprla gimnazijca Czarkovski in Emil Smielski. Czarkovski je zabodel svojega tovariša, ki je vsled rane v bolnici umrl. — Starosta poljskih naravoslovcev dr. Adalbert Urbanski je umrl. — Senzacionalna aretacija. V Bologni so zaprli profesorja Secchija, ki je pred umorom grofa Bonmartinija imel odnose z njegovo ženo. Dr. Naldi je po poskušanem samomoru izpovedal, da je provzročitelj umora dr. Secchi.

Ježa potrebujejo v nemški zbornici. Ze več let stanuje v poslopju nemške državne zbornice nepovabljen krkela ščurkov. Od kod dobe te mične živalice jed, je sicer uganka, a resnica je, da se vkljub vsem sredstvom, katera so že poskusili, ne dačó pregnati. Kakor ščurki, ki lazijo le po noči okoli, tako postane tudi jež šele proti večeri živahen, in ima zraven tega tako ljubezen do malih črnih živalic, da se z vsako po-brati, če jo sreča in jo seveda v največji slasti pohrusta. Zato pa upeljajo po noči, ko zapuste poslanci prostore zbornice za zborovalce ježe, da uredé obštrukcijo proti ščurkom, katero bodo brez dvoma dobro vodili in zmagali končno sebi v prid in tudi poslancem, ki ničkaj radi ne vidijo zjutraj sledov neljubih gostov.

Ženske vesti. V Novem Jorku se je predlagala postava, da Amerikanke, ki se omože z Neamerikanci, ne zgube, kakor doslej državljanstva zjedinjenih severno ameriških držav. — O spanju malih otrok so se na Švedskem vršile znanstvene preiskave. Potrdilo se je, da otroci, ki obiskujejo šolo, potrebujejo veliko spanja. Pri otrocih, ki premalo spé, je za 25% več boleznij, nego pri otrocih, ki dovolj časa spé. Zdravniki trde, da otroci s 4 leti potrebujejo na dar 12 ur; s 7. leti 11 ur; z 6 leti 10 ur; 12 do 14 let 9 do 10 ur; mladi ljudje nd 14 do 21 leta 9 do 10 ur. Prekratko spanje prouzroči slabo kri in druge bolezni. — Zenskih zdravnic deluje v Londonu 115. V prosti bolnici je nastavljenih 16 zdravnic, za zdravnice se pa na istem zavodu izobrazuje 70 dam. Tudi v drugih londonskih bolnicah imajo nastavljene ženske zdravnice, pa tudi bolnicah v

Birkenhaedu, Bitminghamu, Bristolu, Dun-deeju, Edinburghu, Glasgowa, Huullu, Man-chestru in Oxdorfu so nastavljene ženske zdravnice. — Doktorice filozofije so na dunajskem vseučilišču postale gospice Lujiza pl. Czerny, Olga Steindler in Elza Bienenfeld. Kot glavne predmete so si iz-brale: zgodovino, fiziko in glasbeno znanost. — Neumrjoče ženske. Francoske žene so pričele zahtevati, naj se pri bodočih volitvah v francosko akademijo „40 nesmrtnikov“ izvoli tudi kako pisateljico. — Ada Negri, slavna italijanska pesnica priob-čuje v laških listih krasno odo: „Sanje Drage.“

Glinkov spomenik Prejšnji teden so postavili temelj za spomenik slavnega ru-skega komponista Glinke na prostoru pred Marijinim gledališču v Moskvi. Prisotni so bili le veliki knez, generali in drugi častniki ter uradniki, a prisotnega ni bilo nobenega zastopnika kakega muzikaličnega ali literar-nega društva.

Sola v Londonu. V Londonu poha-jajo otroci v šolo kaj neredno. Navadno jih manjka vsak dan do 100.000 otrok, 10.000 jih »sprica«, 50.000 je bolnih in drugi tisoči že naidejo kak izgovor, da ne gredo v šolo.

Najmlajši profesor na svetu je Albert Spalding, 13letni deček, ki je na-stavljen za profesorja na višji glasbeni šoli v Bologni. Albert Spalding je kljub svoji nežni mladosti imeniten goslar in slave ga že sedaj za družega Paganinija.

Skrajna raztresenost. V Norimbergu na Nemškem je uradnik vodil razprodajo v neki zastavnici in je v raztresenosti pro-dal tudi svoj klobuk, ki ga je položil na mizo. Moral je brez klobuka domov.

Muzikalična postelja. Neki delavec v Parizu iznašel je nenavadno posteljo. Ko človek vleže, se sproži nek mehanizem in godba zaigra otročjo pesem. Ob zglavji je ura budilnica, ki zaigra ob uri, ko hoče lastnik postelje ostati, neko Wagnerjevo koračnico.

Dvajset let spala. Margueritte Boy-encaal z Phenelles v bližini mesta Saint Quentin, katera je že celih dvajset let spala brez da bi se prebudila, se je preteklo so-boto za nekoliko trenutkov prebudila ter zo-pet zaspala in v kratkem za tem umrla. Že dalj časa sem bilo je pri spečej opazovati znamenja sušice, kar se tudi smatra za vzrok njenega prebudenja in smrti. V bližini na-hajajoč se zdravnik dr. Charlie jo je prijel za roko, na kar je ona odprla oči ter spre-govorila: »Vi me ščipljete!« Na nadalnje odgovore na vprašanja zdravnika je odgovori-la z da in ne. V kratkem je zopet trdo zaspala in umrla. — Umrla zaspanka je bila prava uganka zdravnikom, katere niso mogli rešiti. Pred dvajsetimi leti umrl ji je otrok na tako poseben način, da je bilo potrebno s sodnijsko preiskavo poizvedovati o vzroku smrti otroka. Dne 21. maja 1883 bavila se je Margueritta z glajenjem perila, ko neka soseda v sobo vetopi in ji pove, da žan-darmi po njo prihajajo. Dekletu je od strahu padlo likalo z rok in tudi sama se je ne-svestna zgrudila na tla ter se iz omotice ni več prebudila celih dvajset let. Leta 1897 opisal je njen položaj neki sloveč zdravnik tako-le: Speča je bela kot marmorjev kip in osušela kot mumija. Njene mišice so po-polnoma izginile in izgleda, kot bi bile njene kosti s pergamentom pogrnjene. Tрупlo je popolnoma mrzlo in le slabotno srčno bitje znači, da še življenje tli v njej. Ohranjuje se pri življenju z vsakdanjim kopanjem te-le-sa z mlekom in z zelo malo količino mleka, mešan z žgano pijačo, katero jej s pomočjo male cevčice vlivajo. Za mal denar depušta njena mati vstop in pogled na spečo deklico.

Kako se ozdravijo pijanci. V ne-kem francoskem mestu je iznašel tamošnji kaznilnični ravnatelj izvrstno sredstvo, kako se odvadi pijance pijančevanja. Ko mu nam-reč priženejo pijanca, hrani ga 14 dni s sa-mimi takimi jedili, ki so kuhana namesto na vodi v vinu. Sprva se pijanec seveda veseli, toda čez 4 ali 5 dni že zahteva vode, čez 8 dni že z dvignjenimi rokami prosi za kapljico vode, katerej pa ne dobi. Čez 14 dni se mu vino tako gnjusi, da je ves srečen, če dobi vode in slovesno ob-ljubi, v svojem življenju se ne več vina do-takniti.

Dva otroka umrla vsled alkohola. Iz Graslice se poroča: Šestletni Vencel Klier in petletni Robert Hüller sta pila toliko množino ruma in žganja, da sta ob-ležala nezavestna. Klier je skoraj na to umrl, Hüllerja se jim je posrečilo ohraniti pri življenju.

Telefonska in brzojavna poročila.

Khuenova vlada.

Dunaj, 27. junija. (C. B.) Danes dopoldne je bivši hrvatski ban Khuen-Hedervary predložil cesarju listo no-vih ministrov, ki jo je cesar docela odobril. Ministri Lukacs, Daranyi,

Wlassicz, Lang in Plosz ohranijo dosedanje portfelje. Khuen prevzame poleg predsedstva in vodstva notranjih zadev tudi začasno ministerstvo a la-tere. Generalni major Kolossvary prevzame deželno brambo. Tomažić pa ministerstvo za Hrvatsko. Novo-imenovani ministri prisežejo jutri, ob-enem bo pa njih imenovanje objavil ogrski uradni list.

Dunaj, 27. junija. Ban je bil da-nes od cesarja sprejet v avdijenci, kjer mu je naznanil sestavo novega mi-nisterstva, v katerem ostanejo vsi mi-nistri Szellovega kabineta, samo na-mestu dosedanjega honvedskega mi-nistra bo to mesto prevzel Kološ Vari, minister za Hrvatsko bo prof. Tomašić, novim hrvatskim ba-nom pa bo imenovan grof Pe-jačević.

Novo Mesto, 27. junija. Prevzvi-šeni g. knezoškof je došel včeraj po-poldne na vizitacijo. Na kolodvoru ga je sprejel vladni svetnik Friedrich, prost, postajni načelnik Nova k, pred kapitelnom jako sijajen sprejem. Ude-ležili so se ga načelniki vseh o. kr. uradov, častniki meščanske garde, šol-ska mladina, društva, obilo meščanstva in ljudstva. Pri slovesnem vходу v cerkev krasno petje mnogobrojnega zbora „Ecce sacerdos magnus.“ Zvečer lepa serenada meščanske godbe.

Dunaj, 27. junija. V mladočeških krogih se govori, da Mladočehi, ako se ne ugotovi njihovim zahtevam o notranjem češkem uradnem jeziku in o češki uni-verzi na Moravskem, ne bodo samo na-daljevali obstrukcije, ampak jo celo po-ostriili. Doslej so pustili vojno predlogo prosto, odslej bodo pa tudi to obstru-irali.

Dunaj, 27. junija. Domobranksko ministerstvo bo sklicalo vojaške novince v bodoče po zakonu, katerega bo naj-prej odobril ogrski državni zbor.

Dunaj, 27. junija. Cesar Viljem pride 18. julija za dva dni na Dunaj, odkoder odpotuje za tri dni v Sla-vo-nijo na posestvo nadvojvode Fri-derika.

Dunaj, 27. junija. V tukajšnjih po-litičnih krogih se govori, da namerava novi ogrski ministerski predsednik na-godbeno predlogo takoj po dovolitvi pro-računa za l. 1903 še tekom poletja spra-viti v razpravo. V tem slučaju bi bila avstr. vlada primorana še tekom meseca julija zopet sklicati držav. zbor in iskati sredstva, da se izvrši posvetovanje o tem v držav. zboru neovirano.

Pulj, 27. junija. Včeraj je tu kmet Peter Mede svojega očeta s kamnom pobil na tla.

Praga, 27. junija. „Politik“ piše, da je Körber tudi v veliki zadregi in da ministerska kriza na Ogrskem utegne jeseni uplivati tudi na avstrijski parla-ment, ki utegne doživeti ministersko krizo. Pred vsem bo skoraj gotovo šel domobranski minister Welsersheimb, ka-terega bo nadomestil fml. Schöneich.

Praga, 27. junija. Tu se od 14. do 16. avgusta vrši kongres slovan-skih ognjegasnih društev. Oglašeni so tu-tudi že nad 300 poljskih ognjegascv. Pričakovati je, da se vdeležijo sestanka tudi Slovenci.

Line, 27. junija. Porotniki so ob-sodili na tri leta ječe 25letno dekle Cecilijo Angermayer, mater petero otrok, ki je umorila svojega petega novoro-jenca, ker ga ni imela s čim živiti.

Rim, 27. junija. Obisk ruskega carja v kvirinalu bode skoro gotovo izostal.

Budimpešta, 27. junija. V Loese je posestnik Imrich ubil ženo svojega sina, ker je zavrnila njegovo ljubavno nadlegovanje. Nato se je Imrich obesil.

Belgrad, 27. junija. (C. B.) Na na-znanilo Petra I., da je zasedel srbski kraljevski prestol, je poslal cesar Franc Jožef naslednjo brzojavko: „Ko jem-ljem na znanje vest, da je Vaše Velič-arstvo izvedlo čin, s katerim je prišlo v posest vladarske moči z naslovom

srbski kralj, mi je v posebno radost, da morem obnoviti voščila, ki sem jih izrazil na srečo Vašega Veličanstva in Vašega naroda.“

Belgrad, 27. junija. Kralj Peter I. je naznanil vsem vlastim, da je zasedel srbski prestol. Prvi je odgovoril nemški cesar ter izrekel s čestitko željo, naj bi novi kralj deloval v smislu napredka in miru. Tudi bolgarski knez mu je čes-tital. Kralj je naznanil Aleksandrovi materi kraljici Nataliji, da je ves inven-tar v starem konaku njen. Kralj je dalje zahteval od ministerstva poročilo o denarnem stanju dežele in izrekel željo, naj se napravi finančni projekt. Srbija v kratkem najeme večje posojilo. Neki belgijski konsorcij se je ponudil zgraditi v Srbiji tri železnice s skupnim stroškom 60 milijonov frankov.

Belgrad, 27. junija. Ministerstvo je na kraljevo željo ostalo na svojem mestu in ni odstopilo. Tudi minister za stavbena dela Mašin, ki bo v krat-kem imenovan tudi generalom, na izrečno kraljevo željo ni odstopil. Njegova demisija bi v častniških kro-gih provzročila mnogo nejevolje. Pri včerajšnjem sprejemu diplomatov sta bila navzoča le avstrijski in ruski poslanik.

Sofija, 27. junija. Vlada je mejne straže na turško-bolgarski meji znatno pomnožila.

Zurich, 27. junija. Sestre umorjene kraljice Drage so se preselile sem.

Meteorologično poročilo.						
Višina nad morjem 306,2 m, srednji aračni tlak 746,0 mm						
Dan	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra, v mm.	Tempe-ratura po Celziju	Vetrevi.	Nebo	Požarstva v 24 urah v an.
26	9. zveč.	739,2	17,9	sl. szah.	jasno	
27	7. zjutr.	738,8	13,7	sl. jvzh.	jasno	0-0
	2. popol.	737,1	26,4	sl. jvzh.	jasno	
Srednja včerajšnja temperatura 18,9°, normale 18,8°.						

Dunajska borza	
dné 27. junija.	
Skupni državni dolg v notah	100,15
Skupni državni dolg v srebru	100,10
Avstrijska zlata renta 4%	120,95
Avstrijska krona renta 4%	100,60
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	92,60
Ogrska zlata renta 4%	120,70
Ogrska krona renta 4%	99,35
Ogrska inv. renta 3 1/2%	91,10
Avstro-ogrske bančne delnice	16,20
Kreditne delnice	662,25
London vista	239,40
Nemški držav. bankovci za 100 manem, držav.	117,30
20 mark	23,42
20 frankov	19,04
Italijanski bankovci	95,11
C. kr. cekini	11,28

Anton Križaj

tovarniški uradnik v pokoju.

danes dné 26. junija ob 1/9 uri zvečer po dolgi mučni bolezni, previden s sv. zakra-menti za umirajoče, v starosti 70 let mirno v Gospodu zaspal.

Ostanki dragega ranjcega bodo v nede-ljo, dné 28. junija t. l., ob 1/6 uri popoldne iz hiše žalosti, Križevniške ulice št. 2., na pokopališče k sv. Krištofu preneseni.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v cerkvi sv. Nikolaja.

Dragega pokojnika priporočamo v mo-litev in blagi spomin.

V Ljubljani, 26. junija 1903.

Žalujoči ostali.

Brez drugega naznanila!

Baldomir N. Jarc

modroslovec

po dolgi mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, dne 26. junija v Novem mestu v Gospodu zaspal.

Pokojnik se priporoča v pobožen spomin.

V Gradcu, 26. junija 1903.

8e3 1—1

Baldomira Jarc,

visokošolca

po dolgi mučni bolezni, večkrat previdenega s sv. zakramenti za umirajoče, v 22 letu svoje starosti danes ob 9. uri dopoldne po-klical k sebi v boljše življenje

Pogreb dragega ranjcega bode v nedeljo, 28. junija ob pol 5. uri popoldne iz hiše za-losti. Veliki trg št. 90 na novomeško pokopališče.

Sv. zadušne maše se bodo opravile v več cerkvah.

Nepozabnega pokojnika priporočamo vsem prijateljem in znancem v molitev in blag spomin.

Novomesto, 26. junija 1903.

Vina s templovo vodo!

Okusen rezeček okus!
Zmerno pospešuje delovanje srca
in napravlja slast.
Zahtevajte povsod rogaški „templov vrecel“.

Kdor hoče prevzeti gostilno

ob glavni cesti proti tunelu na račun, 8e3 3—1

naj se obrne na podpisano adresu. Prednost ima moški, a sprejemem tudi sposobno žensko. Z gostilno je združena pekarna in ljubo mi je, če kdo prevzame oboje. Potrebno je znanje slovenskega in nemškega jezika; po-trebna je tudi kavejca, o kateri svoti se do-govorim pismenim potom.

Miha Keršič,
trgovec v Št. Jakobu v Rožu, Koroško.

Izjava.

Ker sta že od tu bivajočih štirih konce-sioniranih agentur za potovanje v Severno Ameriko izjavili dve, da niso v nikaki zvezi s pojasnilom v »Slovenca« št. 116, od dne 23. maja t. l., v kojem se označuje nekako skubenje potovalcev v Ameriko in sicer v smislu, da so pri omenjeni agenturi potniki plačevali za eno in isto vožnjo različno po 119 gld. in 138 gld., primorana je tudi agen-tura Hamburg-Amerika-Linie kot tretja iz-javiti, da tudi ona ni v nikaki zvezi z cmenjenim pojasnilom v »Slovenca« ter plača dotičniku, kdor si tako ustopanje, ozi-roma nekorektnost dokaže, **2000 K.**

Agentura:
Hamburg-Amerika-Linie
v Ljubljani, Dunajska cesta 31.

Vozni red s poluletnim koledarjem

junij - oktober

1903 858

Ničman

Kopitarjeva ulica in v Turkovi

prodajalnici na Dunajski cesti v Ljubljani.

Pekarija

na novo vrejena z dvema sobama se dá v najem. Je tik bohinjske železnice. Več pove Josip Peter-nelj na Boh. Bell, pošta Bled.

860 3—1

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

571 16 **F. HITI,**

Pred škofijo šte. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Prostovoljna javna dražba.

845 2-1

C. kr. okrajno sodišče v Škofji Loki bode javnim dražbenim potom na predlog lastnikov Luke Šmid in Jankota Čadež, zastopanih po dr. Al. Pirca in dr. I. Tavčar odvetnikov v Ljubljani,

prodalo gozd Hraštnik,

to je zemljišče ob št. 116 kat. obč. Bukovica, obstoječe iz gozda parc. št. 273, kat. občine Bukovica, pašnika parc. 83 kat. obč. Zgornja Luša in gozda parc. 84, iste kat. občine. Prodaja se vrši dne 9. julija ob 9. uri dopoldne pri sodišči v Škofji Loki, soba št. 2.

Najmanjši ponudek znaša 24.000 kron, pod tem zneskom se ne prodaja. — Vadij 3600 kron.

Zemljiško-knjižnim upnikom ostanejo zastavne pravice ne glede na kupnino. Skupilo je v polovici plačati g. dr. M. Pirca, odvetniku v Ljubljani, v polovici pa položiti v sodno hrambo.

Pogoji so pri sodišču na upogled.

C. kr. okr. sodnija Škofja Loka, odd. II.,
dne 17. junija 1903.

ANTON PRESKER

1357 32

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 18

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

V najem se dá 850 3-3

hiša

št. 58 v Vižmarjih za tri leta; zraven
hlev, skedenj, vrt in nekoliko zemljišča. Hiša
je ob glavni cesti blizu kolodvora v Viž-
marjih. Pripravna je zlasti za kakega obrtnika.
Več pové Andrej Kregar, mizar v
Vižmarjih št. 59, poleg mizararske zadruge.

Dobro izurjen trgovski

pomočnik

želi takoj nastopiti službo v večji
trgovini. 854 5-1

Oglasila na naslov:

Matej Kosec,
pošta Stari trg pri Ložu.

Jecljanje in druge govorne napake

odpravi po skušeni metodi 855 3-1

ŠTEF. PRIMOŽIČ, Zaloška cesta 5.

Učni tečaji od 17. julija do 14. avgusta.

Razpisuje se služba 856 3-1

organista

pri župni cerkvi v Staremtrgu
pri Ložu z mesečno plačo 40 K
ev. prostim stanovanjem in ne-
katerimi postranskimi dohodki.
Ponudbe in spričevala naj se
pošljejo župnemu uradu.

Župni urad v Staremtrgu pri
Ložu, dne 25. junija 1903.

Naznanilo.

853 2-1

Podpisano predstojništvo naznanja svojim dosedanjim p. n. g. odjemalcem sira in
druzih mlečnih izdelkov,

da g. Tomo Drugovič v Hruševju ni več sirar in
poslovodja mlekarske in sirarske zadruge v Hruševju

ker je dne 5. maja t. l. iz službe izstopil, ter da ne sme naročil za pošiljatve mlečnih iz-
delkov več sprejemati, niti naročnikom odgovarjati; kajti on je baje že več dosedanjih
odjemalcev odpravil s tem, da jim je poročal, da ni več v zalogi te zadruge sira in druzih
mlečnih izdelkov na razpolago, kar je naravnost iz trte izvita laž.

V zalogi naše zadruge je še vedno veliko izvrstnega sira na razpolago,
ter se naročila za sir in druge mlečne izdelke točno izvršujejo, ker mlekarska in sirarska
zadruga v Hruševju, čeprav ni več v rokah Tomo Drugoviča, še vedno uspešno deluje.

Zaradi tega so p. n. g. odjemalci sira in druzih mlečnih izdelkov naprošeni svoja
naročila pošiljati zadrugi, ne pa Tomo Drugoviču, ter se predstojništvo za obilna naročila
toplo priporoča.

Predstojništvo

„Podnanoške mlekarske in sirarske zadruge s sedežem v Hruševju“

dne 24. junija 1903.

Matevž Milharčič,
predstojnik.

Peter Del' Linz,
blagajnik.

Ivan Žgur,
tajnik.

Oddaja stavbenih del.

V četrtek, dne 2. julija popoldne ob 3. uri bo v župnišču v Zelimljah minu-
endo dražba za zgradbo ljudske enorazrednice.

Izključne cene za posamezna stavbena dela:

1. Zidarska dela	K 1930
2. Tesarska dela	300
3. Mizararska dela (z materijalom vred)	854
4. Kamnoseška dela (z materijalom vred)	583
5. Kleparska dela (z materijalom vred)	397

Načrti in proračuni so na ogled vsak dan na razpolago pri podpisnem krajnem
šolskem svetu. 861 --

Krajni šolski svet v Zelimljah, dne 23. junija 1903.

Naročajte **izborna ljubljansko delniško pivo**
iz pivovarne v Žalcu in Laškem trgu.

Naročila sprejema centralna pisarna v Ljubljani, Gradniška 7.

Sklep sezone.

Le še danes v soboto, nedeljo in ponedeljek
dne 29. junija.

Zadnje tri razstave Boksterska vstaja v Kini.

Zahvala.

852 1-1

Ob sklepu sezone se čutim dolžnega izreči velečenjenemu
p. n. občinstvu v Ljubljani in okolici svojo najiskrenejšo zahvalo
za številni obiski in živahno priznanje, ki se je izražalo mojemu
podjetju. Prav posebno zahvalo sem dolžan slavnim oblastvom za
prijazno naklonjenost, kakor tudi čestitim članom tukajšnjega časo-
pisja za izkazano mi podporo.

Kupljene vstopnice v abonementu ohranijo svojo veljavo.

Zopetna otvoritev 13. septembra.

Velespoštovanjem Ravnateljstvo.

Mejnarodna panorama.

Med. dr. Jos. Traub-a želodčni prašek

Gastricin

zdravniško poskušen in potrjen.

Na tisoče ljudi se mora zaradi raznih bolezni v želodcu in črevah držati
stroge zmernosti v jedi in pijači, kar jim greni življenje. Kdor rabi dr. Jos. Trauba
želodčni prašek **Gastricin**, njemu taka dijeta kmalu postane brezpotrebna. Bolniki,
kateri se želé utrditi po obilnejši rabi hrane, to po Gastricinu popolnoma dose-
žejo. Gastricin takoj pokaže učinek pri zgagi, pehanju, napenjanju, pri bolečinah
v želodcu, pri krčih, bljuvanju, glavobolu usled prebavljanja; ako se pa rabi
dalje časa, odstranja tudi zastarane bolezni v želodcu in črevah, kakor nobeno
drugo sredstvo. — **Gastricin** ni čistilo, a vendar vrejuje telesno potrebo. Več
povedó prospekti. — Gg. zdravnikom pošiljamo poskušnje.

V Ljubljani je naprodaj pri M. Mardetschlager-ja lekarni pri orlu in drugje.

Glavna zaloga je v lekarni Salvator v Požunu.

Na debelo po medicinskih drožerijah.

Velika škatla 3 K, mala škatla 2 K, franko 20 in rekomand. 45 h več.

S sv. Velehrada Slovanom!

Sv. Ciril in Metod: kipi umetniški,

Sv. Ciril in Metod: krasni relief.

Sv. Ciril in Metod: slike v dragocenih okvi-
rih ali brez okvirov.

Sv. Ciril in Metod: male podobice s
slovenskim tekstom, male svetinje kot
darovi slovenski mladini

805 4-3

se naročajo pri

Metodu Melichárka,
založniku na Velehradu (Moravsko).

Prva kranjska mizararska zadruga

v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev
raznovrstne temne in likane sobne
oprave iz suhega lesa, solidno izgotov-
ljene, po lastnih in predloženih vzorcih.

Velika zaloga raznovrstne izdelane
oprave za salone, spalne in jedilne
sobe je na izbero cenjenim naročnikom
v lastnem skladišču tik kolodvora v Viž-
marjih. — V prav obilno naročitev se
priporoča

Jos. Arhar, načelnik.

Varstvena znamka: Sidro.

LINIMENT. CAPSICI Comp.

iz lekarne Richterjeve v Pragi.

priznana izvrstno bolečine olajšujoča mazilo je dobila steklenica po K. - 80, K. 1.40 in K. 2. - v vseh lekarnah. Zahteva naj se to

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot pristni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elisabethstrasse 5. 1146 34-34

Šunka s kožo 1 gld. brez kože 95 kr., brez kosti s kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82 kr., prešči jeziki 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr., glavina brez kosti 46 kr., dunajske salame 80 kr., prave boljše 1 gld., iz šunka 1 gld. 20 kr., ogrske za mesec junij 1 gld. 70 kr. Vsaki mesec 15 kr. dražji kilo. Velika klobasa ena 20 kr. 813 10-2

Posilja le dobro pošteno blago od 5 Kg naprej proti povzetju

Janko Ev. Sire
v Kranju.

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov

Alozij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki stradan št. 9

priljubljen slav. občinstvu in preč. duhovščini svojo veliko zalogo barvanih prstenih pečij in štedilnih ognjišč

kot: rujavih, zelenih, belih, modrih, sivih, rumenih itd., kar najbolj trpežnih in po modernih modelih izdelanih. Cene nizke. 36 52-26

Lastni izdelek.

Ceniki franco in brezplačno.

Naznanilo!

Kupujem vsako poljubno množino in plačujem po najvišjih cenah in sicer lepe suhe gobe, dalje sveže nabrane rudeče jagode, pozneje maline in tiče jagode (Preiselbeeren).

Josip Leuc,
trgovec
Ljubljana, Resljeva cesta.

837 3-2

Za letoviščarje

se daje

lepo stanovanje

v najem v novi hiši na Černivcu, deset minut od Brezij ob glavni cesti na Gorenjskem, obstoječe iz sob, kleti in kuhinje. Več se izve pri Janezu Mihelič v Nošah, p. Radovljica.

818 2-2

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

se priporoča prečastiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsako vrsto cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobre blage, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi rado-voljno prevzame. 948 26-22

„ANDROPOGON“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljši, vsa pričakovanja prekašajoče sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nena-vadnimi uspehi izkušena in zajamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje. Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 ted-nov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno brado. Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani
pri gospodu 274 (47)

Vaso Petričič-u.

V zalogi imajo tudi gg. E. Mahr in U. pl. Trnkóczy v Ljubljani, A. Rant v Kranju, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Preprodajalci popust.

Otvoritev nove trgovine!

Ljudno naznanjam, da bodem 3. 11. t. m. otvoril v Šiški, ob glavni cesti poleg cerkve, hišna števil. 2 (v hiši gosp. Seidel-na)

špecerijsko trgovino

in prodajo moke na drobno in debelo.

Her mi je na tem, da p. n. odjemalce vsehkozi zadovoljim, bodisi glede kakovosti blaga, bodisi glede nizkih cen, upam, da bode p. n. slavno občinstvo mojo dobro voljo upoštevati, ter moje prizadevanje postrežati z najboljšim in najfinejšim blagom, podpirati z najmnogobrojnejšim obiskom. U nadeji, da mi izkažejo p. n. odjemalci svojo naklonjenost, bilježim z odličnim spoštovanjem

646 12-8

Makso Laurenčič.

Ustanovljeno l. 1832.

Priznano najboljše

oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Električni obrat

176 20

Ilustrovani ceniki se dobé brezplačno.

Vozni red

avstrijskih državnih železnico,
veljaven od 30. maja 1903.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v sred-njeevropskem času. Srednjeevropski čas je kraj-nemu času v Ljubljani za 2 minuti napre.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 24 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selz-thal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih Genovo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc na Dunaj via Amstetten.

Ob 5. uri zjutraj v Trbiž (ob nedeljah in praz-nikih do 16. septembra).

Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago Lipsko.

Ob 7. uri 17 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.

Ob 11. uri 51 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selz-thal, Dunaj.

Ob 1. uri 5 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Ob 1. uri 40 min. popoldne v Lesce-Bled (le ob nedeljah in praznikih od 31. maja).

Ob 3. uri 56 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selz-thal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genovo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Mari-jine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 8 min. zvečer mešani vlak v Ko-čevje in v Novo Mesto.

Ob 10. uri zvečer v Trbiž, Beljak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 3. uri 25 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmun-dena, Ischla, Aussee, Pariza Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Ljubnega Celovca, Beljaka, Franzensfeste.

Ob 7. uri 12 minut zjutraj iz Beljaka.

Ob 8. uri 44 min. zjutraj mešani vlak iz Ko-čevja in Novega Mesta.

Ob 11. uri 16 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljub-nega, Celovca, Linca Pontabla.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 4. uri 44 min. popoldne osebni vlak z Du-naja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Fran-zensfeste, Pontabla.

Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Ko-čevja in Novega Mesta.

Ob 8. uri 38 min. zvečer iz Lesce-Bleda (le ob nedeljah in praznikih od 31. maja).

Ob 8. uri 51 min. zvečer osebni vlak z Dunaja via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Praga Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Steyra, Solnc-grada, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Ob 10. uri 43 min. po noči iz Trbiža (ob ne-deljah in praznikih do 15. septembra).

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 28 min. zjutraj v Kamnik
" 2. " 05 " popoldne " "
" 7. " 10 " zvečer " "
" 10. " 45 " ponoči " "
(ta vlak le ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 49 min. zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 06 " dopoldne " "
" 6. " 10 " zvečer " "
" 9. " 55 " ponoči " "
(ta vlak le ob nedeljah in praznikih).

Lokalna železnica Ljubljana-Vrhnika.

Odhod: Ob 7:29 zjutraj
" 2:13 popoldne
" 8:15 zvečer

Prihod: Ob 6:34 zjutraj
" 12:29 popoldne
" 6:59 zvečer.

Stanje vlog 31. dec. 1902:
čez 9 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša

prilika za štedenje!

Denarni promet v letu 1902:
čez 32 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 0/0

brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1902: 9,501.351 K 52 h. Denarni promet v l. 1902: 32,596.882 K 65 h.

HRANILNE KNJIZICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dné 1. januarija 1903.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik

Odborniki:

Josip Šiška, knezoškofijski kancelar,
podpredsednik.

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — Josip Jaro, veleposestnik v Medvodah. — Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani. — Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. — Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju. — Ivan Kregar, načelnik okr. boln. blag. v Ljubljani. — Francišek Leskovic, zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“ — Karol Pollak, tovarnar in posest. v Ljubljani. — Gregor Slibar, župnik na Rudniku. — Dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani.

Angeljnovno milo Marzeljsko (belo) milo

z znamko

449 104-26

sta najbolj koristni

štedilni mili

za hišno rabo.

Dobivate jih po specerijskih štacunah!

Pavel Seemann

izdelovatelj mila
in čebelno-voščenih sveč
v Ljubljani.

J. SOKLIČ

v Ljubljani, Pod Trančo 1

prilagojena prečistiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestih in na deželi izboru svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih klobukov, turistiških klobukov, čepic.

po raznovrstnosti blaga primerno nizkih cenah.

Tovarniška zaloga

lodnatih klobukov

c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler
v Gradcu. 273 12-18

Založn. c. kr. državnih uradnikov

Pivovarna „Reininghaus“ v Šiški.

848 2-2

Novo zgrajena restavracija z velikim senčnatim vrtom in lepim kegljiščem se s 1. novembrom t. l. kakemu pridnemu in sposobnemu gostilničarju

odda v najem.

Vpraša naj se pri oskrbništvu Reininghausove pivovarne v Spodnji Šiški.

96 100-6

Zahtevajte

brezplačno in franko
moj ilustrirani cenik z več
ko 600 podobami

ur. zlatega in srebrnega blaga
in godbenih reči
HANNS KONRAD

Nik. rem. ura gl. 2.50
3.—, 3.50. Za vsako
uro 5 let pism. jam.

tovarna za ure in izvozna trgovina
Most št. 234, Češko.

Dobrega mlinarja

iščem za svoj dobro urejeni mlin v Mošnjah. Prednost ima oženjen.

Več se izve na Černivcu pri Jakob Jelencu, pošta Radovljica. 851 2-2

Jako važno za vsakega kolesarja.

Predno se kateri nameni kupiti kolo, naj ne pozabi si ogledati ali vsaj naročiti cenik pravih

Puch koles
katerih zastopništvo ima gospod
FRANC ČUDEN
v Ljubljani.

Isti priporoča posebno kolo s prostim tekom z zavoro v zadnjem kolesu, (Freilauf mit Hinterradbremse.)

Za vsako Puch kolo se jamči dve leti.
V zalogi nahajajo se še razni modeli različnih tovarn od gl. 75— dalje.

Ceniki zastoj in poštnine prosto. 550 11

Jako važno za vsakega kolesarja.

Gosp. pekovskim mojstrom!

Uljudno opozarjam na ječmenov izvleček z imenom

„Maltosen“,

kateri je najboljši pridevek k drožem, da testo veliko lepše izhaja, bolje naraste in lepo rumeni. Tako se že pri kurjavi toliko prihrani, kolikor maltosen stane. Svojo dobroto pokaže maltosen zlasti pri mehkelem testu in hladni vpeljavi. Ker tovarnar za maltosen nima za Kranjsko potovalca, imam ga jaz vedno v zalogi in ga pošiljam vsak dan po poštne povzetju po 5 kg, po 90 h kg brez poštnine. Maltosen je obliki moke in se ne pokvari, ako leži; zatosi ga lahko vsak večjo množino naroči. Na domu stane 1 kg 90 h, 5 kg skupaj pa po 84 h kg.

Priporočam tudi lastne iznajdbe

pečna vrata,

katera so tako pripravna pri delu in zelo trpežna. Pri rabi mojih vrat ni treba pri popravljanju peči nikoli zida podirati, s čemur se prihrani veliko dela in zidarskega materiala. Ta vrata jako dobro ohranjajo par. Posebno dobro služijo ob pečenju potic.

Gospodom pekovskim mojstrom priporočam tudi najboljšo

opeko za pečni flak,

katera je trpežna in zelo lepo peče. Pri velikih pekarijah jamčim za njo dve leti, pri malih pa štiri leta z enkratnim obrnilom. Ne ubije se nobena, samo nekoliko se obrabi. Komad (30 cm², 5 cm debela) stane jedno krono. V zalogi ima to opeko Vidic in Co. v Ljubljani, a tudi jaz sprejemam naročila na njo. Zarad nenavadne njene trpežnosti je ta opeka, čeravno nekoliko višje v ceni vendar ceneja kakor vsaka druga navadna.

Vsa naročila točno izvršujem. — Z odličnim spoštovanjem se Vam priporoča vaš sodrug

466 6

IVAN ŽAGAR, v Ljubljani, Dunajska cesta 7.

— Krasno letovlšče!

v Mostah v bližini Piccolijeve vile, postaja Žerovnica. — Oddajo se štiri sobe s kuhinjo ali pa tudi posebej razdeljene z vso hišno opremo. Natančnejši pogoji se izvedo pri g. Gašperju Rotar v Mostah. 840 3-2

OGLAS!

NEW-YORK in LONDON

nista prizanašala niti evropski ceni ter je velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

gl. 6'60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz anega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavčnih žlic;
- 1 kom. amar. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašič za podklado;
- 2 kom. efekt. namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gl. 6'60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6'60. Američansko pat. srebro je znano, je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 24 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji, zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržke znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v

380 2

A. HIRSCHBERG-a

ekspozitni hiši američanskega pat. srebrnega blaga
na Dunaji II., Rembrandtstr.
19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.
Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljvijo krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

St. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Odvoritev v soboto, 30. maja t. l., v Ljubljani, Stari trg št. 15.

Bratje Novakovič

lastniki vinogradov na otoku Braču in v makarskem primorju v Dalmaciji

uljudno naznanjajo sl. občinstvu stolnega mesta Ljubljane

(10-10)

da so otvorili v soboto, dne 30. m. m.

Prvo uzorno skladišče dalmatinskih vin

v steklenicah
in na debelo

v Ljubljani, na Starem trgu 15

ter se uljudno priporočajo v izdatna naročila. — Na izbero imajo izključno pristna, izbrana vina lastnega pridelka po različni primerno nizki ceni.

Vzorci vina za poskušnjo, ceniki in natančnejša pojasnila dajejo se radi volje v skladišču na Starem trgu 15.

Na željo oziroma zahtevo dostavlja se naročeno vino franko na dom.

Živíla MAGGI so najboljša.

Največje vrednosti za vsako družino.

Maggi za zabelo
daje juham, omaki, sočivju itd.
nenavaden, čvrst, prijeten okus.
Zadostuje malo kapelj.
Steklenica od 50 l. višje.

Juhe v tabletih.
Tablet za 2 porčiji 15 h.
Maggi je juhe v tabletih omo-
žičijo urno, samo s prilivanjem
vode, napraviti krepko, lahko pre-
hvaljivo in zdravo juho.
19 različnih vrst.

Consommé in Bouillon-skatlice.
1 Consommé-skatlica za 2 porčiji
najfinejše močne juhe 20 h.
1 Bouillon-skatlica za 2 porčiji
močne mesne juhe 15 h.
Se takoj napravi z vrelo vodo brez dru-
zega dostavka.
904 21

Jeden poskus boli prepriča, kakor vsaka reklama.
Je dobiti v vseh prodajalnicah kolonijalnega blaga, delikates in dišav.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
**blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte** itd
sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vzeženje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.
Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirajo na domačo trdiko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štva in potujočih agentov.
Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bo hvaležna tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 780 52-4
Ana Hofbauer,
Imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

**Zdravilnica in vodozdravilnica
Kamnik na Kranjskem.**
Krasna gorska lega, milo podnebje, ni ve-
trovno. Zdravi se z vodo na vse načine,
solne in zračne kopeli, tudi z ogljikovo
kislino se zdravi, z masažo, telovadbo in
elektriko.
Zmerne cene. — Začetek sezone 15. maja.
Prospekte pošilja vodstvo.
790 10-7 Zdravnik voditelj:
Dr. Rudolf Raabe.

G. PICCOLI
lekarnar v Ljubljani
dvorni dobavitelj Nj. Sve-
tosti papeža
priporoča naslednje izdelke svo-
jega kemično farmaceutičnega
laboratorija, ki se izdelavljajo
kot sicer vsi drugi medikamenti z naj-
večjo skrbnostjo in snažnostjo.
Piccolijeva želodčna tinktura krepi
želodec, vzbuja veselje do jedi, pospe-
šuje prebavo in odprte ter je posebno
učinkovita pri zaprtju. 1 steklenica 20 vin.
Piccolijeva železnata vino se uporablja
primalokrvnih, nervoznih in slabotnih
osebah z najboljšim uspehom. Polliterska
steklenica 2 K.
Piccolijevi sirupi iz malin ali fama-
rinde dajo z vodo pomešani izvrstno in
zdravo pijačo. Kilogramska steklenica, pa-
steprizovana K 1.30.
**Zunanja naročila po poš-
nem povzetju. 708 (50-11)**
P. n. odjemalci si lahko ogledajo
naš znameniti laboratorij

V gostilni 808 3-2
„Pri Zajcu“
na Rinski cesti
se toči
vsake sobote in nedelje
marčno pivo
delniške družbe
združenih pivovarn
Žalec in Laški trg
v Ljubljani
ter vsaki dan
izborne
črno granatno pivo
istih pivovarn.
K obilnemu obisku vabi
Avugust Zajec.

Mala trgovina,
katero lahko tudi ženska oskrbuje, ter daje
mesečno povprečno 35 glid čistega dobička,
se radi bolehnosti takoj proda.
Naslov se izve pri upravnistvu „Slo-
venca“.
842 3-3

FRANC DOLENC
v Ljubljani, Marijin trg pri frančiškanski cerkvi.

P. n.
Slavnemu občinstvu priporočam svojo veliko zalogo manufakturnega
blaga, obstoječo iz raznovrstnega sukna, modnih štofov in kamgarnov za
moške obleke. — Vsakovrstnega modnega in perilnega blaga za damske
obleke najnovejših vzorcev. — Izvrstne cvilhe za matrace in posteljno opravo,
in posebno dobro blago za rjuhe, namiznih prtov in brisalk. — Veliko izbero
tepihov, zaves in preprog, vse po najnižjih cenah.
S spoštovanjem
Franc Dolenc.
552 10-10

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo.
v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,
v Knezovi hiši,
obrestuje hranilne vloge po
110 95-61
4¹/₂ odstotka
brez odbitka rentnega davka, katerega posojil-
nica sama za vložnike plačuje.
Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan
od 8. do 12. ure dopoldne.
Poštne hranilnične urada št. 828.406,
Telefon šte. 57.

Nič več telesnega zaprtja, ako se živa
Zaloga: Dunaj, XVIII., Ladenburggasse 46.
Prospekt brezplačno. — Pošiljatev za poskušnjo:
12 kosov franko 3 K po povzetju. 72 52-20
Huss-ova pogača.

Resnično!
„Zerofurbin“
pomaga
velikansko
kot nedosežen
uničevalec
mrčesov

Kupuj pa „le v steklenicah“.
V Ljubljani pri gospodih:
507 10-5
Ivan Fabian, na-
slednik Anton
Korbar
F. Groschl
C. C. Holzer
Ivan Jebračin
Anton Ječminek
A. Kanc, drog.
C. Karinger
Mihael Kastner
Edmund Kavčič
Kham & Murnik
Jožef Kordin
Anton Krisper
Peter Lassnik
J. Lenček
Karol Lexander
A. Lilleg
P. Mencinger
Ivana Perdana
nasledniki
Karol Planinšek
I. Mehle
A. Šarabon
Viktor Schiffer
M. Spreitzer
Anton Stacul
Fran Stupica
M. E. Supan
A. Sušnik
Ferd. Terdina
J. Tonich
Uradniško-kon-
sumno-društvo
Bled: O. Wölfling, P. Homan.
Črnomelj: A. Lakner, K. Müller
B. Schweiger, A. Zure.
Draga: P. S. Turk.
Hrib: A. Bučar, Fran Kovač.
Idrija: A. Jelenec, J. Septaves.
Kamnik: Anton Pintar, Fran
Subelj.
Kočevje: Fr. Loy, P. Petsche,
J. Röthel, Matija Kom, Fran
Schleimer.
Kostanjevica: Alojzij Gač.
Kranj: Fr. Dolenc, Vilj. Koller,
Adolf Kreuzberger, Jan. Maj-
dič, Karol Šavnik, lekarnar
pri sv. Trojici.
Krško: F. H. Aumana sin, R.
Engelsberger.
Litija: Lebinger & Bergmann.
Loč: F. Kovač.
Mirna: Jos. Schuller.
Mokronog: J. Errath, B. Šbil
pri Škofu.
Novo mesto: Küssel & Končan,
Adolf Pauser.
Polhov Gradec: I. A. Leben.
Postojna: K. Ceferin, Anton
Ditrich, G. Pikel.
Radeče: J. Haller, J. Trepečnik,
I. občno radeško konsumno
društvo.
Radovljica: L. Fürsager, Fri-
derik Homann, Oton Homann
Gorazdica: Ivan Levstik.
Škofja Loka: E. Burdych, M.
Zigon.
Šiška: J. C. Juvančič.
Travniki: G. Bartol.
Trebnje: J. Petrovič, I. Zernatto.
Trzin: Fr. Raitharek.
Velike Lašče: F. M. Doganoc.
Vipava, Vrhpolje: Fr. Kobal
Vrhnika: M. Briley.
Zagorje: R. E. Mihelčič, Jan.
Müller sen.
Žužemberk: Jakob Dereani.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanja za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promese za vsako izrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.
Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I., Wolfzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.
Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarah, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih.
184 213